

ਫੁਲ ਬੈਂਚ

ਭੰਡਾਰੀ ਸੀ.ਜੇ., ਅਤੇ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕਪੂਰ, ਜੇ.ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ।

ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1953 ਜੂਨ, 15

1952 ਦਾ ਸਿਵਲ ਮੂਲ 62

ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਐਕਟ (1913 ਦਾ 1)-ਸੈਕਸ਼ਨ 15- 15ਵਾਂ ਕੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਅਤਿ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ-ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ-ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਦੀ ਕੀ ਜਾਇਦਾਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ, ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19(1)(f) ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਐਕਟ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ-ਕਿਵੇਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

(1) (ਪ੍ਰਤੀ ਫੁਲ ਬੈਂਚ) ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਐਕਟ (1913 ਦਾ 1), ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਤਿ-ਵਿਰੋਧੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 3(4), 14, 23, 24, 29 ਅਤੇ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਧਾਰਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੰਜਾਬ ਅਲੀਨੇਸ਼ਨ ਆਫ ਲੈਂਡ ਐਕਟ, 1900 ਦੇ ਰੱਦ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਸਮਝੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਐਕਟ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(2) ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ, ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਉਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ 19(5) ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ।

(3) ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਅਤੇ 16 ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

-

(i) ਪਿੰਡ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ;

(ii) ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ;

(iii) ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰ ਨੂੰ ਅਗਿਆਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ;

(iv) ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਝਗੜੇ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਆਰਾਮ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ; ਅਤੇ

(v) ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸਿਸਟਮਾਂ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ।

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰ ਨਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਇੱਕ ਐਕਟ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੋਦਾ ਹੈ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਪ੍ਰਤੀ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਜੇ. (1) ਕਿ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਟਰ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚਣ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ. ਸਧਾਰਨ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਆਮ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ।

(2) ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਸੀਵਿਥਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ, ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਬੁੱਧੀ ਜਾਂ ਉਪਯੁਕਤਤਾ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਧਾਰਨਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਸੀਵਿਥਾਨਕਤਾ, ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਸੀਵਿਥਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਐਲਾਨੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੀਵਿਥਾਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ।

ਪ੍ਰਤੀ ਕਪੂਰ, ਜੇ. (1) ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਇੰਪਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਅਤੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੈਕੰਡਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਉਦੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵਿਕਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

(2) ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਇੰਪਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮੁਫਤ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਵੀ ਘਟਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਪਾਬੰਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਜੀਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੁਹੰਮਦੀ ਜੀਵਨ ਢੰਗ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ (1), ਡਾ. ਐਨ. ਬੀ. ਖਰੇ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਰਾਜ (2), ਮਦਰਾਸ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਵੀ. ਜੀ. ਰੋਅ (3), ਸਨਵਲ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦ (4), ਮੁਹੰਮਦ ਅਲੀ ਖਾਨ ਬਨਾਮ ਮੱਖਣ। ਸਿੰਘ (5), ਏ.ਕੇ. ਗੋਪਾਲਨ ਬਨਾਮ ਮਦਰਾਸ (6), ਧਨੀ ਨਾਥ ਬਨਾਮ ਬੁੱਧੂ (7), ਦਿਲਸੁਖ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਨਾਥੂ ਸਿੰਘ (8), ਗੁੱਜਰ ਬਨਾਮ ਸ਼ਾਮ ਦਾਸ (9), ਗੋਬਿੰਦ ਦਿਆਲ ਬਨਾਮ ਇਨਾਇਤ ਉੱਲਾ (10), ਦਿਗੰਬਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਅਹਿਮਦ ਸੱਯਦ ਖਾਨ (11), 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭ ਦਾ ਆਦੇਸ਼

ਸੋਨੀ, ਜੇ.

ਸੋਨੀ, ਜੇ. ਇਹ ਕੇਸ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅੰਬਾਲਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮਹੱਤਵ ਵਾਲਾ ਬਿੰਦੂ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ, 1913 ਸੀ। , ਹੁਣ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਸੀ।

ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕੁਝ ਰਕਬੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸ. ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 4, ਨੇ 13 ਸਤੰਬਰ 1950 ਨੂੰ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਬਖਤਾਵਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਲੱਖਣ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 20,000 ਰੁਪਏ ਵਿਚ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 1 ਤੋਂ 3. ਮੁਦਈ ਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 8,000 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਜ਼ਾਅਲੀ ਰਕਮ ਹੈ। 20,000 ਸੇਲ-ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸਰਦਾਰਨੀ ਜਸਮੋਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਸਰਦਾਰ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਨੰਬਰ 5 ਤੋਂ 6 ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਟੋਕਨ ਵਜੋਂ ਲਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰੋ ਫਾਰਮਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ. ਮੁਦਈ ਨੇ ਅੱਗੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵੇਚੇ ਜਾਣ ਤੱਕ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸ਼ਾਮਲਾਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਵਿਵਾਦ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ 1 ਤੋਂ 3 ਮੁਲਜ਼ਮ ਪਿੰਡ ਦੀ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਪਿੰਡ ਦੀ ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਦੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਵੀ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਉੱਤਮ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ, 8,000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੇਤਾ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ. 4 ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਲੱਗ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਸਨ।

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪਿੰਡ; ਪਰ ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦਾਇਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਏ ਸਨ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਬਦਲੇ ਵਿਚ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਲੇਨ- ਅਤੇ ਹੋਰ ਝਗੜਾ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਕੀਮਤ 20,000 ਰੁਪਏ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ

ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਭਾਗੀਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਬੇਲੋੜੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਕਦੇ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਕੁਝ ਰਕਮਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਐਕਟ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰੱਦ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਸਨ।

ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਐਕਟ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੁਝ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ 1849 ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਅਲਹਿਦਗੀ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਕੋਡ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਸੰਵਲ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਗੁਰ ਪਰਸ਼ਾਦ (1) ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਕੋਡ ਸ਼ਾਹ ਦੀਨ, ਜੇ. ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

"1854 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਕੋਡ ਦਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਅਰਧ-ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਯਤਨ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਕੋਡ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਸਖਤ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸੁਵਿਧਾਨਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਸਤੀ ਰੂਪ ਸੀ। ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯਮ, ਫਿਰ ਵੀ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਅਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਸੂਬੇ, ਮੁਸੱਮਤ ਉੱਤਰ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ (1) ਲਈ ਠੋਸ ਕਾਨੂੰਨ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਇਹ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸਨ

ਸਬੰਧਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ 'ਤੇ, ਅਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਕੋਡ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ XIII ਰੀਸਟਮ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੁਝ ਇਤਿਹਾਸਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੀਟਾਣੂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 1872 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਲਾਅਜ਼ ਐਕਟ ਅਤੇ 1878 ਦੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਟਿਵ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਗਏ। ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ XIII ਦੀ ਧਾਰਾ II ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਦੀ ਹੈ:-

ਜਦੋਂ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦਾ ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਵੇਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਹਿ-ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। *** ਜੇਕਰ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਲ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਗਣਨਾ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਾਉਣਗੇ। ਜੇਕਰ ਕਮਿਊਨਿਟੀ, ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਰਾਦਾ ਵਿਕਰੇਤਾ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਭਾਈਚਾਰਾ, ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ, ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆ ਸਕਦੇ ਹਨ। * * *

* ਪਿੰਡਾਂ ਅਤੇ ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ, ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੇਕਰ ਇਰਾਦਾ ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਮਲਕੀਅਤ ਨਿਵਾਸੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ।"

1872 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਲਾਅਜ਼ ਐਕਟ (1872 ਦਾ ਐਕਟ IV) ਕੋਡ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਐਕਟ 1 ਜੂਨ 1872 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ:-

"5. ਵਿਰਾਸਤ, ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਇਦਾਦ, ਵਿਆਹ, ਵਿਆਹ, ਦਾਜ, ਗੋਦ ਲੈਣ, ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ, ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ, ਬੇਸਟਾਰਡੀ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਬੰਧਾਂ, ਵਸੀਅਤਾਂ, IIs, ਵਿਰਾਸਤ, ਤੋਹਫ਼ੇ, ਵੰਡ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਧਾਰਮਿਕ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ: -

(1) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰੀਰ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਰਗ ਦੀ ਕੋਈ ਗੀਤ, ਜੋ ਨਿਆਂ, ਬਰਾਬਰੀ ਜਾਂ ਚੰਗੀ ਜ਼ਮੀਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ;

(2) ਮੁਹੰਮਦ ਲਾ ਲਾਅ, ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਧਿਰਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹਨ, ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ, ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹਿੰਦੂ ਹਨ, ਸਿਵਾਏ ਕਿ ਅਜੇ ਤੱਕ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ, ਜਾਂ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਰਿਵਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।" ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਵਿੱਚ 1878 ਵਿੱਚ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ 1878 ਵਿੱਚ ਸੋਧੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 5 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਾਈ ਗਈ ਸੀ:-

"5. ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ, ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਇਦਾਦ, ਵਿਆਹ, ਵਿਆਹ, ਤਲਾਕ, ਦਾਜ, ਗੋਦ ਲੈਣ, ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ, ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ, ਘਟੀਆ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਬੰਧ, ਵਸੀਅਤ, ਵਿਰਾਸਤ, ਤੋਹਫ਼ੇ, ਵੰਡ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਧਾਰਮਿਕ, ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮ ਫੈਸਲਾ ਹੋਵੇਗਾ:-

(a) ਸਬੰਧਿਤ ਧਿਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੋਈ ਵੀ ਰਿਵਾਜ ਜੋ ਨਿਆਂ, ਬਰਾਬਰੀ ਜਾਂ ਚੰਗੀ ਜ਼ਮੀਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ, ਬਦਲਿਆ ਜਾਂ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ;

(ਬੀ) ਮੁਹੰਮਦ ਕਾਨੂੰਨ, ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਮੁਹੰਮਦ ਹਨ, ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ, ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹਿੰਦੂ ਹਨ, ਸਿਵਾਏ ਹੁਣ ਤੱਕ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਸਦਾ

ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਥਾ ਦੁਆਰਾ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।"

ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਧਾਰਮਿਕ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪੰਜਾਬ ਲਾਅਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਕਸਟਮ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। 1872 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੰਜਾਬ ਲਾਅਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਤੋਂ 20 ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧ ਸਨ। ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਨ:-

"9. ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

10. ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਥਾਈ ਸੁਭਾਅ ਤੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੇ ਬੰਦੋਬਸਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ: ਪਰ ਇਹ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਚੰਗੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਨਾ ਹੀ ਅਸਥਾਈ ਸਥਿਤੀਆਂ .

11. ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਬੰਦੋਬਸਤ ਵੇਲੇ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ, ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਿਸੇ ਰਿਵਾਜ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਉਲਟ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਪਿੰਡ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ, ਇਸ 'ਤੇ ਬਣੇ ਘਰਾਂ ਤੱਕ, ਪਿੰਡ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤਬਾਦਲੇਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੱਕ ਵਿਸਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

12. ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮੰਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਸਬੇ ਜਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਕਿਸੇ ਉਪ-ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣ ਲਈ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

13. ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਕੀਮਤ ਬਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। , ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਮੌਰਗੇਜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ।

14. ਜੇਕਰ ਵੇਚੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੰਪਤੀ ਕਿਸੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਰਿਵਾਜ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ,

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਵਿਕਰੇਤਾ ਜਾਂ ਗਿਰਵੀਨਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਲਈ:

ਦੂਸਰਾ, ਜੇਕਰ ਵਿਕਰੇਤਾ ਜਾਂ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਸਬੰਧ ਪੂਰਵ-ਇੰਪਸਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਤਾਂ ਪੱਤੀ ਜਾਂ ਪਿੰਡ ਦੀ ਹੋਰ ਸਬ-ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਦੇ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ, ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ;

ਤੀਜਾ, ਪਿੰਡ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ;

ਚੌਥਾ, ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਕਿੱਤੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਾਲੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ।

15. ਜੇਕਰ ਵੇਚੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਾਂਝੀ ਅਣਵੰਡੇ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੇਚਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰਾਂ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

16. ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਸਬੇ ਜਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਅਗਾਊਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਸਵਾਲ, ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਰਿਵਾਜ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਆਸ ਪਾਸ, ਸਬੰਧਾਂ ਜਾਂ ਸਬੰਧਾਂ ਜਾਂ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। .

[VOL. VII

17. ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਅਗਾਊਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਵਿਕਰੇਤਾ ਜਾਂ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਚੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੋਈ ਪਿਛਲੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਵੇਚਣ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਉਸ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੰਗੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਇਹ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਚੰਗੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ , ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਵੇਚਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਉਚਿਤ ਬਾਜ਼ਾਰ-ਮੁੱਲ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

18.*****

19.*****

20. ਜਿਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਚੱਕੜੀ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੈ, ਉਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਖੂਹ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਖੂਹ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਰਫ 'ਚਕਦਾਰਾਂ' ਤੋਂ ਹੱਕ ਜ਼ਮੀਂਦਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ।

ਇਹ ਧਾਰਾਵਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੋਧੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲੀਆਂ:-

"9. ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ, ਇੱਥੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ- ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼, ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ

ਤਰਜੀਹ ਵਿੱਚ. ਅਚੱਲ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ (ਚਾਹੇ ਕਿਸੇ ਫਰਮਾਨ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਹੋਰ) ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਰੀਡੀਮ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਬੰਦੋਬਸਤ।

10. ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕਿਸੇ ਰਿਵਾਜ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਹੋਂਦ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ

ਅਧਿਕਾਰ, ਭਾਵੇਂ ਸੈਂਟਮੈਂਟ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ

(a) ਸਾਰੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣਾ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ

(ਬੀ) ਪਿੰਡ ਦੀ ਥਾਂ ਤੱਕ, ਉਸ ਤੱਕ, ਉਸ ਉੱਤੇ ਬਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਅਤੇ ਘਰਾਂ ਤੱਕ, ਪਿੰਡ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤਬਾਦਲੇਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੱਕ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰਨਾ।

11. ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਸਬੇ ਜਾਂ ਸ਼ਹਿਰ, ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਕਿਸੇ ਉਪ-ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਰ ਉਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧੀਨ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਥਾਨਕ ਕਸਟਮ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

12. ਜੇਕਰ ਵੇਚੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੰਪੱਤੀ ਜਾਂ ਛੁਡਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਛੁਡਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਕਿਸੇ ਰਿਵਾਜ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, -

(ਏ) ਪਹਿਲਾਂ, ਸਾਂਝੀ ਅਣਵੰਡੇ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ;

(ਬੀ) ਦੂਸਰਾ, ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰਾਂ ਨੂੰ, ਵਿਕਰੇਤਾ ਜਾਂ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ;

(c) ਤੀਸਰਾ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਜਾਂ ਵਿਕਰੇਤਾ ਜਾਂ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਦਾ ਕੋਈ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਤਾਂ ਪੱਟੀ ਜਾਂ ਪਿੰਡ ਦੀ ਹੋਰ ਸਬ-ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੰਪੱਤੀ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ;

(ਡੀ) ਚੌਥਾ, ਜੇਕਰ ਪੱਟੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਬ-ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਾਂਝਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ;

(e) ਪੰਜਵਾਂ, ਪਿੰਡ ਦੇ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨਦਾਰ ਨੂੰ;

(f) ਛੇਵੇਂ, ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ (ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ) ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ;

(ਜੀ) ਸੱਤਵੇਂ, ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਕਿੱਤੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਾਲੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ (ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ) ਨੂੰ;

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਜਦੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਜ਼ਮੀਨ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ, ਜਿਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਸਰਕਾਰ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ-ਗਵਰਨਰ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਜਿੱਥੇ ਦੇ ਜਾਂ ਦੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਵਿਕਰੇਤਾ ਜਾਂ ਮੋਰਟਗੈਜਰ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੌਣ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗਾ।

ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ, 1887, ਸੈਕਸ਼ਨ 53 ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ; ਪਰ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮਕਾਨ-ਮਾਲਕ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਪਹਿਲਾਂ, ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ (ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ) ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਅਤੇ, ਦੂਜਾ, ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ (ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ) ਦਾ ਹੈ।) ਜਿਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ।

ਬਾਕੀ ਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਐਕਟ 1872 ਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਧਾਰਾ 20 ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਅਪਵਾਦ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਰੀ ਵੀ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ।

ਪੰਜਾਬ ਲਾਅਜ਼ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਇਹ ਸੋਧੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 1905 ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਰਹੀਆਂ ਜਦੋਂ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ 1905 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਐਕਟ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਤੋਂ 15 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਦਾ ਸੀ:-

"11. ਕਿਸੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ

ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ; ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ, ਜੇਕਰ ਵਿਕਰੇਤਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਬੀਲੇ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੂਰਵ-ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸੇ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਕਰੇਤਾ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਸਥਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਵੀਹ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਐਗਨੇਟ ਦੇ ਨਾਮ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਹੈ।

12. ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਵਾਹੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਂ ਪਸ਼ਨਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, -

(a) ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕਿਸੇ ਇਕੱਲੇ-ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ, ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਹਨ। , ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ, ਉਸਦੀ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਵਾਰਸ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ;

(ਬੀ) ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ,

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪੁਰਸ਼ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਰੇਖਿਕ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ;

ਦੂਸਰਾ- ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਜੋ ਅਗੇਨੇਟ ਹਨ, ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ;

ਤੀਸਰਾ ਇਸ ਉਪਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪ ਧਾਰਾ (ਏ) ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ;

ਚੌਥੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰਾਂ ਵਿੱਚ (i) ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, (ii) ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ;

(c) ਜੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਏ) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਗਾਊਂ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਦੋਂ ਵਿਕਰੀ ਉੱਤਮ ਜਾਂ ਘਟੀਆ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਤਮ ਮਲਕੀਅਤ ਅਧਿਕਾਰ ਵੇਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹੇਠਲੇ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਘਟੀਆ ਮਲਕੀਅਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੇਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉੱਤਮ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿੱਚ;

ਦੂਸਰਾ, ਪੱਟੀ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਹੋਰ ਉਪ-ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਸਥਿਤ ਹੈ, (i) ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, (ii) ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ;

ਤੀਸਰਾ- ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿੱਚ (i) ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, (ii) ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ;

ਚੌਥਾ, ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ (ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ) ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ (i) ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, (ii) ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ;

ਪੰਜਵਾਂ- ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਉਸ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਿਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸਥਿਤ ਹੈ, 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ I. ਕਿੱਤੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਉਪ ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (a), (b) ਅਤੇ (c), ਉਪ ਧਾਰਾ (c) ਦੇ ਚੌਥੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਨਾਲ, ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

ਵਿਆਖਿਆ II. ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ, ਪੁੱਤਰ, ਭਰਾ ਜਾਂ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਫਲ ਹੋਈ ਹੈ, ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ 'ਐਗਨੇਟਸ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਗੇਨੇਟ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਹ ਸਫਲ ਹੋਈ ਹੈ।

13(1) ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐ ਪਸ਼ਨਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ-

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ (ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ), (i) ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, (ii) ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ;

ਦੂਸਰਾ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਇਮਾਰਤ ਜਾਂ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਜਾਂ ਹੋਰ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ;

ਤੀਸਰਾ- ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਕਿਸੇ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਇੱਕ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤੋਂ ਬਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਜਾਂ ਫਰਸ਼ ਸਬੰਧਤ ਹਨ।

ਚੌਥਾ - ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਕੋਲ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਪੌੜੀਆਂ ਹਨ;

ਪੰਜਵਾਂ - ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਕੋਲ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਗਲੀ ਤੋਂ ਆਮ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਹੈ;

ਛੇਵੇਂ - ਇੱਕ ਗੁਆਂਢੀ ਵਿੱਚ ਜਿਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸੇਵਾਦਾਰ ਹੈ, ਸੰਪੱਤੀ ਪ੍ਰਬਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਉਲਟ;

ਸੱਤਵਾਂ-ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਜਿਸਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਹੈ।

(2) ਦੀ ਵਿਕਰੀ, ਜਾਂ ਛੁਡਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮੁਅੱਤਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐ ਪਸ਼ਨਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ-

(a) ਇੱਕ ਦੁਕਾਨ, ਸਰੂਈ, ਜਾਂ ਕਟੜਾ, ਜਾਂ

(ਬੀ) ਇੱਕ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ, ਮਸਜਿਦ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਇਮਾਰਤ,

14. ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਈ ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀ-ਐ ਪਸ਼ਨਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੱਕਦਾਰ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ-

(a) ਜੇਕਰ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਵਜੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ;

(ਬੀ) ਜੇ ਉਹ ਵਾਰਸ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਜਾਂ ਨਾ, ਉਹਨਾਂ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਉਹ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵਾਰਸਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਾਰਸ ਹੋਣਗੇ;

(c) ਜੇਕਰ ਉਹ ਪੱਤੀ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਜੇ ਉਹ ਲੈਣਗੇ ਜੇਕਰ ਸੰਪਤੀ ਪੱਤੀ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹੋਵੇ;

(d) ਜੇਕਰ ਉਹ ਕਿੱਤਾਮੁਖੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ;

(e) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

15. ਪਿੰਡ ਦੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮੁਅੱਤਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 12 ਅਤੇ 14 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮੁਅੱਤਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸੈਕਸ਼ਨ 13 ਅਤੇ 14 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਨਾਲ, ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਢਾਲਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇ"।

ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਨੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਂ ਪਸ਼ਨਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

"4. ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਪਿੰਡ ਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਅਤੇ ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ।"

"ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕੇਗਾ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਇੱਕ ਵਿਕਰੀ ਹੈ"।

ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਸਬੇ ਜਾਂ ਕਸਬੇ ਦੇ ਸਬ-ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮੌਜੂਦ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ ਕਸਬੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ

ਉਪ-ਵਿਭਾਜਨ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਹੀਂ। ਕੁਝ ਅਪਵਾਦ ਸਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਛਾਉਣੀ ਵਿੱਚ ਅਗਾਊਂ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

1905 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸੀ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਵਜੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਤੀਜੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ 1900 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਲੀਨੇਸ਼ਨ ਆਫ ਲੈਂਡ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਆਉਣਾ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਐਲੀਨੇਸ਼ਨ ਆਫ ਲੈਂਡ ਐਕਟ, 1900 ਦਾ ਉਦੇਸ਼। 1905 ਦਾ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ, ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ, 1913 ਦੁਆਰਾ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

1913 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, 1905 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪਵਾਦ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘੱਟ ਜਾਂ ਘੱਟ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਸਨ। ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਿਯਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਧਾਰਾ 12 ਤੋਂ 18 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਨ: -

"12. ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਕਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪੂਰਵ ਕਲੋਜ਼ਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ; ਪਰ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਕਰੀਆਂ ਅਤੇ ਬੰਦਸ਼ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

13. ਜਦੋਂ ਵੀ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਗ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਵਰਗ ਜਾਂ ਸਮੂਹ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ, ਜੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਉਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਤੇ, ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਜਾਂ ਵੱਧ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ।

14. ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੇਤੀ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਉਸੇ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖੇਤੀ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਕਬੀਲੇ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਜੋ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਸੀ, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਖੇਤੀ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ।

15. ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਵਾਹੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ-

(a) ਜਿੱਥੇ ਵਿਕਰੀ ਇਕੱਲੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿੱਤੇ ਵਾਲੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਲਕੀ ਜਾਂ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿਚ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਹੱਕਦਾਰ, ਵਿਕਰੇਤਾ ਜਾਂ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ, ਵੇਚੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਾਰਸ ਹੋਣ ਲਈ;

(ਬੀ) ਜਿੱਥੇ ਵਿਕਰੀ ਸਾਂਝੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ,

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ- ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਰੇਖਿਕ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ;

ਦੂਸਰਾ- ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਜੋ ਅਗੇਨੇਟ ਹਨ, ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ;

ਤੀਸਰਾ-ਉੱਤਰ-ਤਿਆਰ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲੇ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਵੇਚੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਾਰਸ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ;

ਚੌਥਾ- ਸਹਿ-ਸ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ;

(c) ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ (ਏ) ਜਾਂ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਗਾਊਂ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ -

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ-ਜਦੋਂ ਵਿਕਰੀ ਉੱਚ ਜਾਂ ਘਟੀਆ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਤਮ ਅਧਿਕਾਰ ਹੇਠਲੇ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵੇਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਘਟੀਆ ਅਧਿਕਾਰ ਉੱਚ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵੇਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ;

ਦੂਜਾ- ਪੱਟੀ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਹੋਰ ਉਪ-ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਸਥਿਤ ਹੈ;

ਤੀਸਰਾ- ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿੱਚ;

ਚੌਥਾ- ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ (ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ) ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣ;

ਪੰਜਵਾਂ- ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਕੋਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਉਸ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਿਸ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਸਥਿਤ ਹੈ, 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

ਵਿਆਖਿਆ. ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ, ਪੁੱਤਰ ਭਰਾ ਜਾਂ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ 'ਐਗਨੇਟਸ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੋਵੇਗਾ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਗਨੀਕਾਂਡ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਹੋਈ ਹੈ.

16. ਸਹਿਰੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, -

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ;

ਦੂਜਾ, ਜਿੱਥੇ ਵਿਕਰੀ ਇਮਾਰਤ ਜਾਂ ਹੋਰ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਇਮਾਰਤ ਜਾਂ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿੱਚ;

ਤੀਸਰਾ, ਜਿੱਥੇ ਵਿਕਰੀ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀਆਂ ਦੂਜੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਪੇਂਡੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ;

ਚੌਥਾ, ਜਿੱਥੇ ਵਿਕਰੀ ਦੂਜੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਗਲੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਹੈ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿੱਚ;

ਪੰਜਵਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਵਿਕਰੀ ਇੱਕ ਸੇਵਾਦਾਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਹੈ, ਪ੍ਰਮੁੱਖਸੰਪਤੀ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਉਲਟ;

ਛੇਵੇਂ, ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵੇਚੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ।

17. ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਈ ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀ-ਐਂ ਪਸ਼ਨਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੱਕਦਾਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ-

(a) ਜੇ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ, ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ;

(ਬੀ) ਜੇਕਰ ਉਹ ਵਾਰਸ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਸਹਿ-ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਜਾਂ ਨਾ, ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਉਹ ਦੂਜੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨਾਲ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਾਰਸ ਹੋਣਗੇ;

(c) ਜੇ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਉਪ-ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਜੇ ਉਹ ਲੈਣਗੇ ਸ਼ਾਇਦ ਜੇਕਰ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਉਪ-ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸੀ ;

(d) ਜੇਕਰ ਉਹ ਕਿੱਤਾਮੁਖੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ;

(e) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਪੂਰਵ-ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੁਆਰਾ।

18. ਪਿੰਡ ਦੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 15 ਅਤੇ 17 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 16 ਅਤੇ 17 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਹੋਣਗੇ। ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਬਦਲਾਅ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ"।

ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ 1913 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

1928 ਵਿੱਚ, 1928 ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 28-ਏ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਕਾਰਜਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੀ:-

"28-ਏ. (1) ਜੇਕਰ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮਾਲਕੀ, ਅਤੇ ਸਿਰਲੇਖ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵੇ ਜਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਗਾਊਂ ਇਮਪਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਹਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਦਾਅਵੇ ਜਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ

ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ (ਜੋ ਕੋਈ ਹੈ) ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(2) ਜੇਕਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਚੱਲ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਪੂਰਵ-ਇੰਪਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੂਰਵ-ਇੰਪਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵੇ ਜਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰੇਗੀ।"

1944 ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 21-ਏ ਦੇ ਕਾਨੂੰ ' ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲੀ ਸੀ: -

"21-ਏ. ਕੋਈ ਵੀ ਸੁਧਾਰ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਵਿਰਾਸਤ ਜਾਂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ, ਪ੍ਰੀ-ਐਂ ਪਸ਼ਨਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੈਂਡੀ-ਡਿਫੈਂਡੈਂਟ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਂ ਪਟਰਮੁਦਈ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ" .

ਪੰਜਾਬਦੀ ਚੀਫ਼ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਮੋਢੀ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰਿਵਾਜ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। 'ਵਿਲੇਜ਼ ਕਮਿਊਨਿਟੀਜ਼' 'ਤੇ ਸਰ ਹੈਨਰੀ ਮੇਨ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਜੱਜ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ। ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਪੁਨਿਆਬ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਮਰਦਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਤੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੀਤਸ਼ੇ ਦਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, "ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਯੁੱਧ ਲਈ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਯੋਧੇ ਦੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ; ਬਾਕੀ ਸਭ ਮੂਰਖਤਾ ਹੈ" . ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੁੱਖ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਭ ਕੁਝ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇੱਕ ਔਰਤ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਨਦੀ ਵਾਲੀ ਪਾਈਪ ਹੈ। ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਇਹ ਰਵੱਈਆ ਬਦਲ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿਚ ਕਸਟਮ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸਨ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ ਹੁਣ ਧੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਮਿਲਣ ਲੱਗ ਪਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਭੈਣ ਦੇ ਉਹ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹਨ.

ਪੂਰਵ-ਇੰਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਕੁਝ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਜੱਜਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਪੁਨਰ-ਨਿਰਮਾਣ ਯੋਗ ਹਨ। ਪਲੇਡਨ, ਜੇ., ਦਿਲਸੁਖ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਨੱਥੂ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੀਤਾ ਰਾਮ (1) ਵਿਚ, ਪੰਨਾ 354 'ਤੇ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

"ਮਾਲਕੀਅਤ ਸਮੂਹ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ, ਜਾਂ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਪਿੰਡ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਜਨਬੀ ਨੂੰ, ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਵੇਚਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ, ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਬਾਕੀ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿਸੇ ਅਜਨਬੀ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰੇ। ਬਾਕੀ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਾਕੀ ਹੈ; ਅਤੇ ਸਹੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਹਰ ਇੱਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਨ।

ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ: -

"ਫਿਰ ਉਸ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਸਰੋਤ ਕੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਹੀ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ? ਇਸਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਦੁਆਰਾ ਸੰਯੁਕਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਵਿਕਰੇਤਾ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। , ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦਾ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੂਹ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਮੂਹ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਵੇਚਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਸਮੂਹ ਦੀ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਹਿੱਸੇ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖਰੇ ਅਨੰਦ ਲਈ ਪਾਰਸਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਮੂਹ ਦੀ. ਪਿੰਡ ਦੀ ਏਕਤਾ, ਅਤੇ ਇੱਕ

ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਥਾਨਕ ਸਮੂਹ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ, ਸਮੂਹ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੰਦ ਲੈਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵੰਡ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਧਾਰਕ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਜਿਸਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸੁਭਾਅ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਉਸ ਸਮੁੱਚੀ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਜਾਣੂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਰਹਿਤ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਅਸਮਰਥਤਾ ਵਿੱਚ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਪੁਰਖੇ ਤੋਂ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਵਾਰਿਸਾਂ ਏਕ ਜੱਦੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ। ਇੱਥੇ ਅਸਮਰੱਥਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮੌਜੂਦ ਸਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੂਹ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪੂਰਵਜ ਤੋਂ ਉੱਤਰੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਜਿਸ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜ਼ਮੀਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥਾ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਮਲਕੀਅਤ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਿੰਡ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ।

ਸ਼ਾਹ ਦੀਨ, ਜੇ., "ਸਾਨਵਾਲ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਗੁਰ ਪਰਸ਼ਾਦ (1) ਵਿੱਚ ਪੰਨਾ 389 ਤੋਂ 391 ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

"ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਸਦੇ ਅਸਲ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਮੂਲ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ; ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ। ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੀ ਉਤਪੱਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਜੋ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਖੂਨ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕਜੁੱਟ ਹਨ ਜਾਂ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਕਿ ਉਹ ਇਨ੍ਹੇ ਇੱਕਜੁੱਟ ਹਨ, ਹੁਣ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਤ ਮੁੱਢਲੀ ਵਰਤਾਰੇ ਵਜੋਂ ਦਰਜਾ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ; ਅਤੇ ਇਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਇਸ ਨਿਰੀਖਣ ਦੀ ਆਮ ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਇੱਕ ਸਾਜ਼ਸ਼ੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇੱਕ 'ਕਬੀਲੇ' ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਮਾਲਕੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾਤਨ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਜੋ ਲੰਬੇ ਕਦਮਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੱਖਰੀ ਮਾਲਕੀ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ। ਆਧੁਨਿਕ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਅਟੁੱਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਸਾਂਝੀ ਮਾਲਕੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸਨ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਤਾਕਤ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਾਹਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਬੀਲੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ। ਸਾਂਝੇ ਵੰਸ਼ ਦੇ ਵਿਚਾਰ, ਇਸ ਜ਼ਮੀਨੀ ਧਾਰਕ ਸਮੂਹ ਦੇ ਕਿ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਛੋਟੇ ਸਮੂਹ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੀ। ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਬੀਤਣ ਨਾਲ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਵਿਗਾੜ ਦੀ ਅਟੱਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੇ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਅੰਦਰ 'ਪਿੰਡ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ' ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਕਬੀਲੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਘੱਟ ਤੀਬਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡੇ ਗਏ। ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ'. ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਮਾਲਕੀ ਤੋਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਪੜਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ

ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੇ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੂਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰੀ, ਪੱਟੀਦਾਰੀ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਾ ਕਾਰਜਕਾਲ। ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰੀ ਕਾਰਜਕਾਲ ਵਿੱਚ, ਅਣਵੰਡਿਆ ਮਲਕੀਅਤ ਅਧਿਕਾਰ ਇਸਦੀ ਵਿਲੱਖਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਕੋਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਵਾਲੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਸਾਂਝਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਪਾਟੀਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਵਿੱਚ ਵਿਗਾੜ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ; ਪਰ ਪੱਖੀ ਦਾ ਫਿਰਕੂ ਮੁ

ਪਰਟੀ ਅਜੇ ਵੀ ਇਸਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮੁੱਖ ਜਨਤਕ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵੰਡੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਨਿੱਜੀ ਵੰਸ਼ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ 'ਤੇ ਵੰਡੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਸਟਾਕ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵੰਡੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਖਾਸ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਰੱਖੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਨੁਸਖੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਮਾਲੀਏ ਨੂੰ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜੱਦੀ ਜਾਂ ਰਵਾਇਤੀ ਸ਼ੇਅਰਾਂ 'ਤੇ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਸ਼ੁੱਧ ਭਾਈਚਾਰਾ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਕਾਫੀ ਅਲੋਪ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਹੱਦ ਹਰੇਕ ਮਾਲਕ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਸਟਾਕ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਦੇ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਰੂਪਾਂ ਵਿੱਚ 'ਪਿੰਡ ਭਾਈਚਾਰੇ' ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਾਲ ਗੂੜ੍ਹਾ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਿਵਾਜ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਦਿਲਚਸਪ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਇਸਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਲਾਈਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਅਸਲ, ਸੰਭਾਵੀ ਜਾਂ ਮਨੋ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਖੂਨ ਦੁਆਰਾ। ਮਲਕੀਅਤ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਦਾ ਭਾਈਚਾਰਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਉਸ ਤਜਵੀਜ਼ਦਾ ਆਰਡਰ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਆਮ ਵਜ਼ੀਬ-ਉਲ-ਅਰਜ਼ ਜਾਂ ਰਿਵਾਜ-ਇ-ਅਮ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਵੇਸਟਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਜੋ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਸੀ। , ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਲਾਅਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 12 ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਬਦਲੇ ਹੋਏ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ,

ਕਿ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਮੂਲ ਵਿੱਚ ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮਾਲਕੀ ਸਮੂਹ ਦੇ ਹਰੇਕ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਰਿਵਾਜੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਖ਼ਤ ਅਨੁਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ। ਇਹ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦੇ ਰਿਵਾਜ ਦੀ ਪੂਰੀ ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਮੈਂ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਪਰ ਮੇਰੀ ਨਿਮਰ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਪਹਿਲੂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦਾ, ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਫਲ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਅਟੱਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਧੀਨ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਵਿਕਸਤ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸਦੇ ਮੂਲ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਜਾਂ ਭੌਤਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੋਧਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

ਪੰਨਾ 393 'ਤੇ ਸ਼ਾਹ ਦੀਨ, ਜੇ. ਨੇ ਗੁੱਜਰਬਨਾਮ ਸ਼ਾਮ ਦਾਸ (1) ਵਿੱਚ ਰੋ, ਜੇ. ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ:-

"ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ, ਅੱਜ ਤੱਕ, ਕੁਝ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਮਾਲਕੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਆਪਣੇ ਮੂਲ ਰੂਪ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦੇ ਹਨ; ਦੂਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਹ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਹਨ, ਸਾਂਝੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਇਸਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੁਝ ਵਿੱਚ ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਸਬ-ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਹੈ, ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬਿਲਕੁਲ ਮੁਫਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਗਾਊਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤਿਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਅਜਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। , ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਜਿਸ ਦੇ ਮਰਦ ਰੋਖਿਕ ਵਾਰਸ ਹਨ, ਲੋੜ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਪੰਨਾ 394 'ਤੇ, ਸ਼ਾਹ ਦੀਨ, ਜੇ. ਨੇ ਰੋ ਅਤੇ ਰੱਤੀਗਨ ਦੇ ਕਬਾਇਲੀ ਕਾਨੂੰ ' ਨਵਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ:-

"ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਸਿਰਫ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਿੱਟਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਧਾਰਕ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਮੂਹ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਮ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਗੋਦ ਲੈਣ ਜਾਂ ਤੋੜਫੇ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਧਾਰਕ ਦੇ ਆਪਣੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਵਿਕਰੀ ਦੁਆਰਾ, ਬੇਗਾਨਗੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਕ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਯਮ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹਨਾਂ ਐਗਨੇਟਸ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ, "(ਪੰਨਾ 83)।

ਪੰਨਾ 26 'ਤੇ ਫਿਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

"ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਆਖਰੀ ਸਾਧਨ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਰਸ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋਣ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੁੰਦੇ ਹਨ"।

ਪੰਨਾ 412-413 'ਤੇ, ਸ਼ਾਹ ਦੀਨ, ਜੇ. ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ:

"ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਵੱਖਰੇ ਨੁਕਤੇ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮੁਹੰਮਦ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਦੀ ਇੱਕ ਮੁਫਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜੀਵਨ ਦੀ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਬੁਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ। ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਰਵਿਘਨ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਮਿੰਟ ਉਪ-ਵਿਭਾਜਨ ਦੇ ਨਾਲ; ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਿਵਾਇਤੀ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਸਮਾਜ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀਆਂ ਮਾਲਕ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸੀਮਤ ਹੈ

ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ, ਖੂਨ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੀ ਮਾਲਕੀ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ ਦੇ ਗਠਜੋੜ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਰੂੜੀਵਾਦੀ ਭਾਵਨਾ, ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਘਨ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਾਧੇ ਵੱਲ ਅਟੱਲ ਰੁਝਾਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਸਮਝੌਤਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ। ਮੁਹੱਮਡਨ ਲਾਅ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ, ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ, ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਅਸਲ ਕੰਮ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ, ਇੱਕ ਕਸਬੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ; ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਿਵਾਇਤੀ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਸੰਸਥਾ ਹੈ, ਜੋ ਪਿੰਡ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੀ ਉਤਪੱਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਨਾਲ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। "

ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਸ਼ਾਹ ਦੀਨ, ਜੇ. ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਅਧੀਨ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਮੁਹੱਮਦ ਅਲੀ ਖਾਨ ਬਨਾਮ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ (1) ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਪਿਪਨ, ਜੇ.ਸੀ. ਨੇ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਾਹ ਦੀਨ, ਜੇ., ਦੇ ਵਾਂਗ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ:-

"ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਮੁਹੱਮਦ-ਲਾਅ, ਨਸਲੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ, ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸਹੂਲਤ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਫਰੇਮਰਾਂ ਨੇ 1905 ਅਤੇ 1913 ਦੇ ਐਕਟ ਮੁਹੱਮਦੀ ਕਾਨੂੰਨ, ਜਾਂ ਪੁਰਾਤਨ ਰਿਵਾਜ ਤੋਂ ਖੋਜੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੇਧਿਤ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਸਗੋਂ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਵੀ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਐਕਟ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। , ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਬਹੁਤ ਅਸਾਨ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਸਮਾਜ ਦੁਆਰਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਮਰੂਪ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਰੂਪਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ।

ਜ਼ਮੀਨੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਅਜਨਬੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਉਸ ਕੀਮਤੀ ਸੰਪੱਤੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਸੰਪਰਦਾਇਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤਿਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਅਜਨਬੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸਾਉਣ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨਾ ਵੀ ਹੈ। ਆਮ ਸਰੀਰ. ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸਖਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਸਰਹੱਦੀ ਪਠਾਣਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹੈ, ਜੋ ਅਜੇ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਬਾਇਲੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿਰੰਤਰ ਯੁੱਧ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦਾ ਮਾਮਲਾ। ਪਰ ਹੁਣ ਵੀ ਉਹੀ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਕਬੀਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਹੁਣ ਕਬਾਇਲੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕਬੀਲੇ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਅਤੇ ਗਵਰਨਿੰਗ ਬਾਡੀ ਵਿੱਚੋਂ ਅਜਨਬੀਆਂ ਦੀ ਸਖਤ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਵੀ ਲੋੜ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਮੌਜੂਦ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜੇ ਵੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੀਮਤ ਡਿਗਰੀ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਨਾ ਵੀ ਆਸਾਨ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਕਿੰਨੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਸਲਾਮ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ

ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਲਕੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ, ਭਾਵੇਂ ਸਿਧਾਂਤ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੁਹੰਮਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਏ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਨਤਕ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

261

ਰਿਵਾਜ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਨਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਆਧੁਨਿਕ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟਾਂ ਦੇ ਫਰੇਮਰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਤ ਸਨ ਜੋ ਮੈਂ ਹੁਣੇ ਗਿਣਿਆ ਹੈ"।

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਪਠਾਨ ਜੀਵਨ ਢੰਗ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹਾਂ। ਕਸਟਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 8 ਅਗਸਤ 1867 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨੁਗਰਤ ਰੇਜ਼ਾ ਬਨਾਮ ਉਮਬੁਲ ਖੀਰ ਬੀਬੀ (1), ਫੇਅਰ, ਜੇ., ਨੇ ਕਿਹਾ:

ਪੂਰਵ-ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇਸ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਖਾਸ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਮੁਹੰਮਦ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਛੋਟੇ ਉਪ-ਵਿਭਾਜਨ ਅਤੇ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅੰਤਰ-ਵਿਭਾਜਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਦੇ ਅਭਿਆਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

1885 ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਇੱਕ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਗੋਬਿੰਦ ਦਿਆਲ ਬਨਾਮ ਇਨਾਇਤੁੱਲਾ (2), ਮਹਿਮੂਦ ਜੇ., ਜਦੋਂ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੰਨਾ 782 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਮੁਹੰਮਦਨ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਨੇੜਿਓਂ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪੰਨਾ 782 'ਤੇ ਮਹਿਮੂਦ, ਜੇ. ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਹੈ:-

"ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਮੁਹੰਮਦ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ, ਅਤੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਮੁਹੰਮਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਅਪੂਰਣ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ; ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਪੂਰਤੀ ਹੈ। , ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

262

ਆਰੀਅਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਜੋ ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਇਨਕੋਰੋਟ ਟਾਈਟਸ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਾਈਮੋਜਨੀਚਰ ਦੇ ਨਿਯਮ। ਨਿਆਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ, ਅਤੇ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚੋਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਬੇਦਖਲੀ, ਖਾਸ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਮਾਲਕ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਇੰਨੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੰਡੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ; ਪਰ, ਮੁਹੰਮਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਸਦੇ ਬੱਚੇ, ਸਗੋਂ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ, ਮਾਤਾ, ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਾਰਸ ਵੀ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ;

ਅਤੇ ਮੈਂ ਖੁਦ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁਹੰਮਦ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ 23 ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਰ ਵਾਰਸ ਦਾ ਹਰ ਪਾਰਸਲ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਨਤੀਜਾ ਗੰਭੀਰ ਅਸੁਵਿਧਾ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੜਬੜ ਵੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਜੋੜਨਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ ਕਿ ਜੇਨਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਮੰਨਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਜੋ ਘਰੇਲੂ ਨਿਵਾਸ ਦੀ ਗੋਪਨੀਯਤਾ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਸਾਬਕਾ ਜਿਊਰ ਵਿਸ਼ੀਨਿਟੇਟਿਸ, ਜੋ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਦੇ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਮਹਿਮੂਦ, ਜੇ. ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਮਨਾ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸਨ ਦਾ ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਾਸਨ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬੰਗਾਲ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਐਕਟ (ਪੰਨਾ 784 ਦੇਖੋ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ 'ਧਾਰਮਿਕ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ' ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਬੰਗਾਲ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ "ਧਾਰਮਿਕ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ" ਸ਼ਬਦ ਪੰਜਾਬ ਲਾਅਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਮੀਕਰਨ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਪੰਨਾ 796 'ਤੇ ਮਹਿਮੂਦ, ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ:-

"ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਹੰਮਦੀ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮੁਹੰਮਦਨ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਮੁਹੰਮਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸਨ।

263

ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ ਇਹ ਸਦੀਆਂ ਤੱਕ, ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ, ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੋਵਾਂ ਲਈ ਸਰਵ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਹੰਮਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਸਲਾਂ ਜਾਂ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਮੁਸਲਮਾਨ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੀ ਉਹਨਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੋਂ ਬਰਾਬਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਸ਼ੁੱਠਾ ਜਾਂ ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, 'ਸ਼ੁੱਠਾ' ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹਨ। (ਹੈਮਿਲਟਨ ਦੇ ਹੇਡਯਾ, ਭਾਗ III, ਪੰਨਾ 592)। ਇਸ ਦਾ ਕੀ ਅਸਰ ਹੋਇਆ? ਸਮੇਂ ਦੇ ਬੀਤਣ ਨਾਲ, ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਿਵਾਜ ਵਜੋਂ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ।"

ਮਹਿਮੂਦ, ਜੇ., ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜਰਮਨੀ ਦੀ ਵਾਰਜ਼ਬਰਗ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਜੌਲੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਕਲਕੱਤਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਟੈਗੋਰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਪੰਨਾ 788 'ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਦਾ ਹੈ:-

"ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਨਿਸ਼ਾਨ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ, ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਿਆਰੀ ਕਾਨੂੰਨ-ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਪਾਠ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ: -

ਜ਼ਮੀਨੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਛੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: ਸੰਗੀ-ਪਿੰਡੀਆਂ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ, ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਅਤੇ ਸਹਿ-ਭਾਗਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੁਆਰਾ, ਅਤੇ ਸੋਨੇ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੁਆਰਾ।

ਇਹ ਪਾਠ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਗੁਆਂਢੀ, ਸਾਥੀ-ਪਿੰਡ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਜੋ ਇਸ ਨਾਲ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਤੋਂ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਦਿੰਦੇ। ਇਸਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਲਈ, ਇਸਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਕਿਹੜੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਰਹੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ।

ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਅਤੇ ਡਾਇਜ਼ੈਸਟਾਂ ਦੇ ਸੰਕਲਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ, ਉਪਰੋਕਤ ਪਾਠ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਹੱਤਤਾ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ। ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਿਰਫ਼ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਸਾਥੀ-ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਅਵੈਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰਾਂ (ਦਯਾਦਾ) ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕਜੁੱਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਉਹ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਕੋ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਵੱਖ ਹਨ ਜਾਂ ਇੱਕਜੁੱਟ ਹਨ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਘਾਟ ਸੌਦੇ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਸੋਨੇ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਤੋਹਫ਼ਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਦੇਖੋ ਕੋਲਬਰੂਕ ਦਾ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ, 1.230-232)। ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਦੀ ਇਸ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੇ ਪੁਰਾਣੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰਵ-ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਦੇ ਲੇਖਕ ਵਿਨਾਨੇਸ਼ਵਰ ਵਰਗੇ ਉੱਘੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੀ। ਨਾ ਹੀ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹੈ। ਟੈਂਕ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ। ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਥ ਵਿਚ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ-ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਜੋਂ ਕਦੇ ਵੀ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।"

1912 ਵਿੱਚ ਜਾਦੂ ਲਾਲ ਸਾਹੂ ਬਨਾਮ ਜਾਨਕੀ ਕੋਇਰ (1), ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਲਾਹ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੀ ਕੋਂਸਲ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ

ਨੇ ਪੰਨਾ 921 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਦਈ ਹੱਕ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, wa ਨੂੰ ਮੁਹੰਮਦ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫਕੀਰ ਰਾਵਤ ਬਨਾਮ ਐਮਾਬਖਸ਼ (2) ਦੇ ਪੰਨਾ 922 'ਤੇ ਸਰ ਬਾਰਨੇਸ ਪੀਕੋਕ, ਸੀ.ਜੇ. ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ,

"ਅਜਿਹੀ ਰੀਤ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਮੁਹੰਮਦ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸਥਾਪਿਤ ਅਤੇ ਸਹਿ-ਵਿਆਪਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ।"

ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਰਾਮ ਦੁਲਾਰੀ ਬਨਾਮ ਬਾਲਕ ਰਾਮ (3), ਸਰ ਜੌਹਨ ਐਜ ਐਜ, ਜਿਸ ਨੇ 1914 ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ, ਨੇ ਪੰਨਾ 140 'ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ:- "ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ।

ਬਰਤਾਨਵੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਮੁਹੰਮਦਾਨ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰਵ-ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੁਗਲ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਣਜਾਣ ਸੀ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਬੀਤਣ ਨਾਲ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਵ-ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਰਿਵਾਜ ਵਧੇ ਜਾਂ ਅਪਣਾਏ ਗਏ। ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਹਿੰਸੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਮੁਹੰਮਦ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਮੁਹੰਮਦ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਹਰੇਕ ਪਿੰਡ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਇੱਕ ਰਿਵਾਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਮੁਹੰਮਦ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਇਸਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਲਈ ਅਜੀਬ ਹੈ। ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਪਿੰਡ ਦੇ ਹਿੰਸੇਦਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਧੁਨਿਕ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜੋ ਆਧੁਨਿਕ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਕੁਝ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਭਾਰਤੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਹਿੰਸੇਦਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਪਰ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਦੇਸ਼, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੈ, ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਦੇ ਅਜਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਹਿੰਸੇਦਾਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਹੈ।"

ਪੂਰਵ-ਉਪਦੇਸ਼ ਦਾ ਮੂਲ ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣ ਗਿਆ। ਕਰਮ ਬਕਸ਼ ਬਨਾਮ ਨੰਦ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਵਿੱਚ, ਹਾਵਲ, ਜੇ. ਨੇ ਪੰਨਾ 361 ਉੱਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ:-

"ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ 1872 ਦੇ ਐਕਟ IV ਵਿਚ ਜਿਸ ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਗਾਊਂ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਪਿੰਡ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਅਤੇ ਕਸਬਿਆਂ ਵਿਚ ਮੂਲ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸੀ। ਨਿੱਜੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜੀਵਨ ਦਾ ਇਕਾਂਤਵਾਸ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਦਖਲ ਨਾ ਦੇਣਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਐਕਟ ਵਿਚ ਇੰਨਾ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਦੋਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਜਾਤੀ ਦੇ ਇਕਾਂਤਵਾਸ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਵੱਡੇ ਹੋਏ ਮਕਾਨਾਂ ਦੇ ਮੁੜ-ਯੂਨੀਅਨ, ਜਾਂ ਗੋਪਨੀਯਤਾ, ਸਾਂਝੀ ਪੌੜੀਆਂ, ਜਲ-ਸਪਲਾਈ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ, ਨਿਕਾਸੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਹੂਲਤ, ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਕਸਰ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਿਖਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। , ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਸੌਦੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਅਮੀਰ ਆਦਮੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਸਤੂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਪੂਰਵ-ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ"।

ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸ਼ਾਹਦੀਨ, ਜੇ. ਨੇ ਸਨਵਲ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਗੁਰ ਪਰਸ਼ਾਦ (2) ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਦਿਆਂ ਕਿ ਪਿੰਡ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਸੀਮਤ ਸੀ ਕਿ "ਇਹ ਇਹ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਦੇ ਰਿਵਾਜ ਦਾ ਪੂਰਾ ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਮੈਂ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ"। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਪਹਿਲੂ ਉਹ ਸੀ ਜੋ ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਫਲ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਅਟੱਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਧੀਨ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਸਲ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਜਾਂ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੋਧਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਰਿਵਾਇਤੀ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਪਿੰਡ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਰੂੜੀਵਾਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਸਮਝੌਤਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਸਾਂਝੀ ਮਾਲਕੀ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ ਦੇ ਗਠਜੋੜ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਖੂਨ ਵਿੱਚ ਅਟੱਲ ਆਈ.ਪੀ. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਘਨ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਵਾਧੇ ਵੱਲ ਝੁਕਾਅ" ਉਸੇ ਹੁਕਮਰਾਨ ਐੱਨ. ਸ਼ਾਹ ਦੀਨ, ਜੇ. ਨੇ ਪੰਨਾ 452 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਵਾਂ 'ਚ ਪੂਰਵ-ਉਤਪਤੀ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਸਨ। ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਗੂੜ੍ਹਾ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜੋ ਅਜੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਅਸਲੀ ਜੋੜ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਹ ਦੀਨ, ਜੇ., 1909 ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਪਾਣੀ ਪੁਲਾਂ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਵਹਿ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਪਿੰਡ ਦੇ ਰਿਵਾਜ, ਪਲੇਡੇਨ ਦਾ ਉਹ ਜੋਰਦਾਰ ਵਿਆਖਿਆਕਾਰ ਕੀ ਸੀ। ਜੇ., ਨੇ 1894 ਵਿੱਚ ਕਹਿਣਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਦਿਲ ਸੁਖ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਨੱਥੂ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੀਤਾ ਰਾਮ (1) ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਦਾ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ। ਪੰਨਾ 359 'ਤੇ ਪਲੇਡੇਨ, ਜੇ., ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ:-

"ਰਿਵਾਇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਪਿੰਡ ਦਾ ਭਾਈਚਾਰਾ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸਧਾਰਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਸਮੂਹ ਹੈ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਪਰਿਵਾਰ। ਧਰਤੀ ਦੀ ਸੜ੍ਹਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਅਨੰਦ ਲੈਣ ਲਈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਇਹ ਸਮੂਹ ਹਰ ਇੱਕ ਆਪਣੀ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿੰਮੀਦਾਰਾਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਰੱਖੋ, ਜ਼ਮੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਮੁਫਤ ਨਿਪਟਾਰੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੁਤੰਤਰ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪੂਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਧਾਰਨਾ ਦੇ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਅਧੀਨ।

ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਦੇ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਕਿਹੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਆਜ਼ਾਦ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਕਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੀ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਤਰਜੀਹ ਦਾ ਕ੍ਰਮ ਜਿਹਨਾਂ ਕੋਲ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ- ਇਹ ਸਾਰੇ ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜੋ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਲ ਬਦਲਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਸ਼ੱਕ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਦੋ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਪੜਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ। ਰਿਵਾਜ ਦੀ ਹੋਂਦ, ਅਤੇ ਜੇ ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਮੇਂ ਤੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ, ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਮਾਪ ਜਾਂ ਸੀਮਾ, ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਬੂਤ ਦੇ ਸਵਾਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਸੁਭਾਅ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੇਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਵਧੇਰੇ ਸੰਜਮ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ, ਹੋਰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਾਂਗ, ਛੋਟੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਵਧਦੀ ਅਤੇ ਫੈਲਦੀ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਮੂਹ ਦਾ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ (ਸਮਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ) ਸੁਭਾਅ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਸਮੂਹ ਦੇ ਵਿਘਨ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਰੋਕਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਮੂਹ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਸਮੂਹ ਦੋਵਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ

ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵੰਸ਼ਜ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਗੁਆਂਢੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮਾਲਕੀ ਸਥਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸਥਾਨਕ ਕਸਟਮ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਅਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਕ ਸਮਾਨ ਅਧਿਕਾਰ ਮੌਜੂਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕਸਟਮ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ।"

ਇਹ 1894 ਵਿੱਚ ਪਲੇਡੇਨ, ਜੇ. ਦੇ ਉੱਘੇ ਜੱਜ ਤੋਂ ਆਏ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਿਰੀਖਣ ਹਨ। 1906 ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਚੈਟਰਜੀ, ਜੇ. ਦੇ ਰੀਮੇਕ ਹੋਰ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਸਟਮਰੀ ਲਾਅ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਾਂਗ, ਸਮਾਜ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼ਾਖਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਤਰਲ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਅਤੇ ਉਸ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਨੈਤਿਕ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲਾਗੂ ਹੈ। ਹੇਠਾਂ ਦਿਆ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਸੋਹੇਲ ਸਿੰਘ (1) ਦੇ ਪੰਨਾ 406 ਅਤੇ 407 ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਉਸਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਹੈ:—

"ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਮਾਲਕ ਅਕਸਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ, ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਅਗਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਬੰਧਨਯੋਗ ਰਿਵਾਜ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਿਆ। ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਦਾ ਅੰਤਰ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਰੁਕਾਵਟ ਸੀ, ਪਰ ਸਾਰੇ ਸਭਿਅਕ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਹਿਸ਼ੀ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ- ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਕੁਧਰਮ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਦੀ ਮਾਣ-ਮਰਿਆਦਾ ਵੱਲ ਵਧਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨਾ।

ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਵਾਜੀ ਕਾਨੂੰਨ, ਦੂਜੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਾਂਗ, ਸਮਾਜ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼ਾਖਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਤਰਲ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲਾਗੂ ਹੈ"।

ਧੰਨਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (2) ਵਿਚ ਰੱਤੀਗਨ, ਜੇ. ਨੇ ਪੰਨਾ 441 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ-

"ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਬੇਮਿਸਾਲ ਅਤੇ ਬੇਝਲ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਮਾਲਕ ਦੇ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੇ ਆਮ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਣਾਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ।

ਸਰ ਸ਼ਾਦੀ ਲਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ 'ਤੇ ਲਿਖੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇਸ ਦੇ ਤੱਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਬੇਮਿਸਾਲ ਅਤੇ ਬੇਝਲ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਮਾਲਕ ਦੇ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੇ ਆਮ ਅਧਿਕਾਰ, ਇਸ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ

ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਲੈਂਦਾ (91 ਪੀ.ਆਰ. 1909 ਪੰਨਾ 441, ਪ੍ਰਤੀ ਰੈਟੀਗਨ, ਜੇ.)

ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਸ਼ਾਹ ਦੀਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕਮਤ ਹਨ ਕਿ ਅਗਾਊਂ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘਾਤਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜੋ ਮੁਫਤ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਜੱਜ ਇਸ ਨੂੰ 'ਪਾਇਰੇਟਿਕ' ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੱਸ ਕੇ ਲੰਮਾ ਪੈ ਗਏ ਹਨ। ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ, ਇਹ ਇੱਕ ਦੁਖਦਾਈ ਵਿਗਾੜ ਹੈ ਅਤੇ ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਆਪਣੀ ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ, ਉਸ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਲਾਭ ਲਈ, ਵੇਚਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਅਜਿਹੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ। ਰੈਟੀਗਨਜ਼ ਡਾਇਜੈਸਟ ਆਫ ਕਸਟਮਰੀ ਲਾਅ ਦੇ ਦਸਵੇਂ ਐਡੀਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁਖਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਲੇ ਰੋਸੀਗਨੋਲ, ਜੇ. ਨੇ 1925 ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ-

"ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮਿਆਰ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਭੌਤਿਕ ਤਰੱਕੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਨਾਲ ਰਿਵਾਜ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਖਰਚੇ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ 'ਬੇਲੋੜੀ' ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਹੁਣ ਆਮ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ- val ***। ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਅਜੇ ਵੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸਦਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਿਅੰਗਾਤਮਕ ਰਿਵਾਜੀ ਅਧਾਰ ਹੈ, ਜੋ ਹੁਣ ਕਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਮੁੱਖ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ, ਇਹ ਇੱਕ ਦੁਖਦਾਈ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਫਾਲਤੂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਇਸ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਖਾਤਮੇ ਲਈ ਬਿੱਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ।

ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮਹਿਤਾਬ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਵਿਚ ਰੱਤੀਗਨ, ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ:-

"ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖਾਸ ਅਤੇ ਅਜੀਬ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਆਮ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਕਰਦਾ ਹੈ।"

ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ. ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਦੀਨ ਮੁਹੰਮਦ ਨੇ ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ (2) ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ:-

"ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਨਕਲੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕੋਈ ਸਮਾਨਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।"

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਇਕਬਾਲ ਅਹਿਮਦ, ਦੁਰਗਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਗਿਰਵਰਦੱਤ ਜੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (1), ਪੰਨਾ 193 'ਤੇ ਕਿਹਾ:-

"ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਇੰਪਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਰਾਜ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਹੈ"।

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਵਿਵਿਅਨ ਬੋਸ, ਕੇਸ਼ਵ ਯਸ਼ਵੰਤ ਕੋਲੀ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਬਾਲਾਜੀ ਮਹਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (2), ਪੰਨਾ 108 'ਤੇ ਕਿਹਾ:-

"ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਵਾਜ਼ਾਈ ਦੇ ਆਮ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ"।

ਆਓ ਹੁਣ ਪਿਛਲੀ ਸਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਈਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ ਜਦੋਂ ਚੀਫ਼ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਨੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਰਿਵਾਜ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ। ਇਰਾਦਾ ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਦਾ ਸੀ। 1947 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਗੁੜਗਾਉਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਆਸਪਾਸ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਮੁਸਲਮਾਨ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਹੈ। ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲਗਭਗ ਹਰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਜੋ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਪਰਵਾਸ ਕਰ ਗਏ ਹਨ। ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਮੱਧਯੁਗੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੁਹੰਮਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਜਮਾਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਕਲਾਸਾਂ ਦੇ ਮਿਸ਼ਰਣ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਅਤੇ ਪਾਣੀ-ਤੰਗ ਕੰਪਾਰਟਮੈਂਟਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਹ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦਿੰਦਾ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਆਂਢੀ ਜਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਜਨਬੀ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਅਣਚਾਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਇਹ ਇਸ ਰਾਜ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਈਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦਾ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧ ਹੈ। ਇਹ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਭ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰਤਾ ਅਤੇ ਮੌਕੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਕੌਮ ਦੀ ਏਕਤਾ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਘਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਮੌਕੇ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜੜ੍ਹ 'ਤੇ ਕੱਟਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਦੂਜਿਆਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਨਬੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨਵੇਂ ਆਰਾ ਅਨੁਕੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਕੌਮ ਦੇ

ਏਕਤਾ 'ਤੇ ਮਾਰਦਾ ਹੈ।

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 13 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ "ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਇਸ ਭਾਗ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹਨ, ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਜਿਹੀ ਅਸੰਗਤਤਾ, ਬੇਕਾਰ ਹੋਵੇ" ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਰਾਜ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਧਾਰਾ "ਕਾਨੂੰਨ" ਵਿੱਚ ਵੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਰਿਵਾਜ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਆਰਟੀਕਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਲੋਜ਼ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਣ ਦੀ ਕਸਟਮ

ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਅਤੇ "ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ" ਵਿੱਚ ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਖਾਸ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ। ਆਰਟੀਕਲ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਰਾਜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਮਾਨਤਾ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਆਰਟੀਕਲ 15 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਰਾਜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਾਗਰਿਕ ਨਾਲ ਸਿਰਫ ਧਰਮ, ਨਸਲ, ਜਾਤ, ਲਿੰਗ, ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਜਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਦੂਜੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੋਈ ਵੀ ਨਾਗਰਿਕ, ਸਿਰਫ ਧਰਮ, ਨਸਲ, ਜਾਤ, ਲਿੰਗ, ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਜਾਂ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪੰਗਤਾ, ਦੇਣਦਾਰੀ, ਪਾਬੰਦੀ ਜਾਂ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ-

(ੲ) ਦੁਕਾਨਾਂ, ਜਨਤਕ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟਾਂ, ਹੋਟਲਾਂ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦੇ ਸਥਾਨਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂ

(ਬੀ) ਖੂਹਾਂ, ਟੈਂਕਾਂ, ਇਸ਼ਨਾਨ ਘਾਟਾਂ, ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਰਿਜ਼ੋਰਟ ਦੇ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਤੋਂ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਅਨੁਛੇਦ ਦੀ ਤੀਜੀ ਧਾਰਾ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਰਾਜ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦੀ

ਚੌਥੀ ਧਾਰਾ, ਜੋ ਕਿ 1951 ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਜੋੜੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਨੁਛੇਦ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 29 ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਛੜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕੇਗਾ। ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਲਈ। "ਦੁਖਦਾਈ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ" ਅਤੇ "ਪਾਇਰੇਟਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ" ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਦੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਉਪ ਧਾਰਾਵਾਂ ਹਨ-

ਉਪ ਧਾਰਾ (ੲ) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਵਸਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ,

ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਐੱਫ) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਹਾਸਲ ਕਰਨ, ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ

ਉਪ ਧਾਰਾ (ਜੀ) ਜੋ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੇਸ਼ੇ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਕਿੱਤਾ, ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਧਾਰਾ 25 ਅਧੀਨ ਧਰਮ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਕਿਸੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜਾਂ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਆਰਥਿਕ, ਵਿੱਤੀ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕੇਗਾ। ਜਾਂ ਹੋਰ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਗਤੀਵਿਧੀ ਜੋ ਧਾਰਮਿਕ ਅਭਿਆਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਭਾਗ IV 'ਰਾਜ ਨੀਤੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤ' ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਨੁਛੇਦ 37 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਗ IV ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤ ਫਿਰ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਰਾਜ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅਧੀਨ ਅਨੁਛੇਦ 38 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਇੱਕ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ, ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇਗਾ, ਜਿੰਨੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰੇਗਾ। ਧਾਰਾ 39 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਰਾਜ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਆਪਣੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਭੌਤਿਕ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੰਡਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਂਝੇ ਭਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਹੋਵੇ। ਅਨੁਛੇਦ 44 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਸਿਵਲ ਕੋਡ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰੇਗਾ।

ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਰਿਵਾਜ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਦਲਦੇ ਹਨ. ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਇੱਥੇ ਆਏ ਸਨ, ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਭੌਤਿਕ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਰੇਲਵੇ, ਡਾਕ ਅਤੇ ਤਾਰ ਰਾਹੀਂ, ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ ਨਹਿਰਾਂ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਨਾਲ ਇੱਕ ਹੱਦ ਤੱਕ ਚੌੜੀਆਂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜੋ ਰੂੜੀਵਾਦੀ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜਾਂ ਦੇ ਮਾਨਸਿਕ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਸਨ। ਪਲੇਡਨ, ਜੇ. ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ। ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਨੇ ਸਫ਼ਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ 1947 ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਪਰਵਾਸ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਅਣਜਾਣ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਲਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਦੱਖਣੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਪਿੰਡ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੋਵੇ। ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਪਰਵਾਸ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਕਸਬਿਆਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। 500,000 ਗੈਰ-ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦ ਨਾਲ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਆਬਾਦੀ (ਪੁਰਾਣੀ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਮਿਲਾ ਕੇ) ਦੁੱਗਣੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹੇ ਵੱਡੇ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਇਸ ਪਰਵਾਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸ਼ਹਿਰ-ਵਾਸੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਆਮ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਯੂਰਪੀਅਨ ਕਵੀਆਂ ਅਤੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਸਨ। ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਨੇ ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਇਨਕਲਾਬਾਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਰੂਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਚੀਨੀ ਇਨਕਲਾਬਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੁਆਰਾ ਤੀਬਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੇ ਹਰੇਕ ਸਿਪਾਹੀ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕੀਤਾ ਜੋ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਆਇਆ ਸੀ। ਔਰਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਬਦਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਪਰਦਾ ਬਚਿਆ ਹੋਵੇ।

ਹੁਣ ਤੱਕ ਅਛੂਤ ਮਨੇ ਜਾਂਦੇ ਲੋਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਵੱਈਆ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੇ ਮਾਨਸਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ 1949 ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਮਾਜ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਨਵੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ

ਹੈ। ਲਾਗੂ? ਕੀ ਸਮਾਜਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਸ਼ਾਹ ਦੀਨ, ਜੇ. ਨੇ ਵੱਡੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ? ਕੋਈ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਅਣਜਾਣ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਨਕਲਾਬੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਵੇਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਪੁਰਾਣੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਰਾਹ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਾਮੂਲੀ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਜੇ ਮੁੱਲ ਮਿਲੇਗਾ, ਉਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਝ ਖਾਸ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ ਹਰੀਜਨ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਜਾਂ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਆਧੁਨਿਕ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜੋ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਪੇਸ਼ੇ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਆਦਿਮ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਜਾਂ ਟਰੈਕਟਰਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਆਧੁਨਿਕ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੁਆਰਾ, ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪਿੰਡ ਦੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਇਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਆਰਟੀਕਲ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪਾਲਣ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਲੀਹਾਂ 'ਤੇ ਸੰਗਠਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਪੇਸ਼ੇ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਜੀ) ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੇਸ਼ੇ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿੱਤੇ ਜਾਂ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। . ਇਹ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਧਾਰਾ (6) ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਉਪ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਾਡੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਉਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਪਾਰਕ ਵਪਾਰਕ ਉਦਯੋਗ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਮੌਸਮ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਹੋਰ।

ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸਿੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਕੋਈ ਖਾਸ ਅਸੁਵਿਧਾ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਭਵ ਸਮਾਜ ਦੀ ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਅਵਸਥਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਹੈ ਜੋ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ Le Rossignol, J. ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਇੱਕ "ਦੁਖਦਾਇਕ ਅੰਧਕਾਰਵਾਦ"।

ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਪੂਰਵ-ਇੰਪਸਨ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦਾ ਪਥ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥ ਖ਼ਤਰੇ ਦਾ ਡਰ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਅਣਚਾਹੇ ਪਰਦੇਸੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੋਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਹ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਖਰੀਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਜੁੱਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਦਮ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮਿਸ਼ਰਣ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੰਦਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਹਰ ਦੂਜਾ ਨਾਗਰਿਕ ਉਸਦਾ ਮਿੱਤਰ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਉਸਦਾ ਸੰਭਾਵੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਜਾਂ ਅਣਚਾਹੇ ਪਰਦੇਸੀ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕਜੁੱਟ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ।

1878 ਤੋਂ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਕਾਨੂੰਨ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇਹਨਾਂ ਅਪਵਾਦਾਂ ਨੇ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਸਰਾਵਾਂ ਜਾਂ ਕਟਰਾਂ ਜਾਂ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾਵਾਂ, ਮਸਜਿਦਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰਾਂ ਤੱਕ ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਮਾਨ ਇਮਾਰਤਾਂ। ਕਿਸੇ ਛਾਉਣੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਲਈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੀਵਾਨੀ, ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਂ ਮਾਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਹੁਕਮ XXI ਦੇ ਨਿਯਮ 88 ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਜੋ ਕਿ ਅਣਵੱਡੇ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਖੇਤਰਾਂ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਛੋਟ ਦੇਣ ਜਾਂ ਸੀਮਤ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਸਭ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਰਾਦਾ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਸਥਿਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਧੀਨ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਜਾਂ ਕਸਟਮ ਮੌਸਮ ਦੇਸੀ ਆਸਾਨ ਜਾਂ ਆਯਾਤ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨਾ ਸੀ?

ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾਵਾਂ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਖੋਸਲਾ, ਜੇ.ਜੇ. ਦੇ 14 ਜੁਲਾਈ, 1952, ਸਿਵਲ ਮੂਲ ਨੰਬਰ 106, 1951 ਨੂੰ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ, ਖੋਸਲਾ, ਜੇ. ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (f) ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਕੁਝ ਮਾਮੂਲੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਗੋਬਿੰਦ ਦਿਆਲ ਬਨਾਮ ਇਨਯਾਤੁਲਾ (1) ਵਿੱਚ ਮਹਿਮੂਦ, ਜੇ. ਪੰਨਾ 805 'ਤੇ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਇੱਕ ਫਿਡ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ, ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੇ ਸੰਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਪੂਰਨ ਦਬਦਬੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। . ਖੋਸਲਾ, ਜੇ., ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾ ਅਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਤ ਹਨ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਇਹ ਆਰਟੀਕਲ 19 ਦੀ ਧਾਰਾ (5) ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਖੋਸਲਾ, ਜੇ., ਜੋੜ - ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ: -

- (1) ਪਿੰਡ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ।
- (2) ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਗਿਆਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ।
- (3) ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ।
- (4) ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਝਗੜੇ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਆਰਾਮ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ।
- (5) ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ।

ਮੁਹੰਮਦ ਅਲੀ ਖਾਨ ਬਨਾਮ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ (2) ਵਿੱਚ ਪਿਪਨ, ਜੇ.ਸੀ., ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਖੋਸਲਾ, ਜੇ. ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19 ਦੀ ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਜੋਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।

ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਜੀ) ਵੱਲ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਖਿੱਚਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ। ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹਿੱਤ ਕੋਈ ਸਥਿਰ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਪਿਛਲੀ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਸਦੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੁੱਖ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜੱਜ ਜਿਸ ਸਮਾਜ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਉਂਦੇ ਸਨ, ਉਸ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਦਲ ਗਈ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ, ਪਰਵਾਸ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਬੇਮਿਸਾਲ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਪਰਵਾਸ ਦੁਆਰਾ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਮ ਵਿਸ਼ਵੀਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਭੌਤਿਕ ਤਰੱਕੀ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕਾਰਨ ਭਾਈਚਾਰਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਕਰਨਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇੱਥੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪੂਰਵ-ਉਮੀਦ ਦੇ ਨਿਯਮ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਅਤੇ 1854 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਕੋਡ ਦੁਆਰਾ ਇਸਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਸਿਰਫ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ ਉੱਪਰ ਖੋਸਲਾ, ਜੇ., ਦੁਆਰਾ ਗਿਣੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਅਪਵਾਦ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਹਨ। ਖੋਸਲਾ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਪਹਿਲੀ, ਦੂਜੀ ਅਤੇ ਪੰਜਵੀਂ ਵਸਤੂਆਂ ਬਾਰੇ ਪਿਛਲੀ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੇ. ਚੌਥੇ ਬਾਰੇ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ। ਵਿਜਨੇਸ਼ਵਰ, ਇਸਦੇ ਲੇਖਕ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗੋਬਿੰਦ ਦਿਆਲ ਬਨਾਮ ਇਨਾਇਤ ਉੱਲਾ (1) ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਵਾਲੇ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਜੌਲੀ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਹੁਣ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸਨ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦੇ ਕੁਝ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੀ ਕੁਝ ਉਪਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕਦੇ ਨਹੀਂ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਮੰਨਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਪੂਰਵ-ਉਮੀਦ ਦੀ ਰੀਤ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਸੁੱਖ-ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾਯੋਗ ਜਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਾਂ ਕਸਬਿਆਂ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸਨ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਰਗੜ ਦੇ ਵਾਧੇ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਵਾਧੇ ਦੇ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਲੇ ਰੋਸੀਗਨੋਲ, ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਡਿਸਕਰਸ ਸੀ।

ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਦੀ ਤੋਂ ਪੂਰਵ-ਇੰਪਸਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਚਲਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੋਲਡਰਾਂ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਐਕਟ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਾਂਗ, ਦੂਜੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਦੱਸਦਿਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਚਲਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਹੁਣ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅੱਖਰ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵੀਰ ਖੋਸਲਾ, ਜੇ. ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਹ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਮੈਂ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।

ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਾਂਗਾ ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ ਦਾ ਪਾਥ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵੱਲ ਸੇਧਿਤ ਹੈ, ਇਹ ਹੁਣ ਰੱਦ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਹਾਲੈਂਡ (ਜਿਵੇਂ ਸ਼ਾਹ ਦੀਨ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਨੇ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ "ਰਾਜ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ, ਦੂਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਜੋਂ" ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਰਾਜ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨੂੰ ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਵਰਜਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਅਤੇ 16 ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤਿੰਨ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੂਜਾ ਅਤੇ ਚੌਥਾ ਧਾਰਾ 15 ਜਾਂ ਧਾਰਾ (ਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਚੌਥੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਧਾਰਾ 16 ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਫਲ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣ। ਇਹ ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਅਧੀਨ ਹੈ, ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਤੀਜੀ, ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਅਧੀਨ। ਤੀਜਾ ਆਧਾਰ ਸਹਿ-ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਹੋਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ ਜੋ ਪੱਟੀ, ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ, ਜਾਂ ਕਿਤੇ ਵੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹਨ। ਪਿੰਡ ਜਾਂ ਇਕਸਾਰਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਸਾਂਝਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ। ਇਹਨਾਂ ਆਖਰੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਰ ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਦੂਜੇ, ਤੀਜੇ ਅਤੇ ਪੰਜਵੇਂ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 16 ਦਾ ਚੌਥਾ ਅਤੇ ਪੰਜਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਿਛਲੀ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ, ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰ ਹੁਣ ਤੀਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੂਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਪਿਛਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪਿਛਲੀ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਕਿ ਇੱਕ ਖਾਸ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਇੱਕ ਅਜਨਬੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਹੁਣ ਛੋਟੇ ਇਮਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਚਾਰ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਵਿਆਪਕ ਸੋਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੰਨਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਲਾਗੂ ਨਾ ਹੋਣਾ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਲਈ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਦਲੀਲ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰਾਂ ਨੂੰ ਰੇਖਿਕ ਵੰਸ਼ਜਾਂ ਅਤੇ ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਾਜਿਕ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਇਮਪਸਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਧੀਨਤਾ 1905 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਤਬਦੀਲੀ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਐਲੀਨੇਸ਼ਨ ਆਫ ਲੈਂਡ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿਆਇਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਜੋ ਇੱਕ ਅਖੌਤੀ ਗੈਰ-ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਬੀਲੇ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਆਪਣੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਲੀਨੇਸ਼ਨ ਆਫ ਲੈਂਡ ਐਕਟ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਤਰਜੀਹ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਹੈ। ਦੁਬਾਰਾ. ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੰਭਵ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਕਰੇਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਐਗਨੇਟ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਂ ਇੱਕ ਗਿਆਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਰਿਸ਼ਤਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਬੰਧਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਬੰਧ ਅਸਲ ਸਹਿ-

ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਹੁੰਦਾ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਖੜਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਗੈਰ-ਵਾਜ਼ਬ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ

ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੰਭਵ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਾਂ (ਐਗਨੇਟਸ ਜਾਂ ਕੋਗਨੇਟਸ) ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੇਦ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ 10ਵੀਂ ਡਿਗਰੀ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਦੋਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵੈਧ ਨੂੰ ਅਵੈਧ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪੂਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਰਮੇਸ਼ ਥਾਪਰ ਬਨਾਮ ਮਦਰਾਸ (1) ਅਤੇ ਚਿੰਤਾਮਨ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ (2) ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇਖੋ।

ਹੁਣ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਬਾਕੀ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ-ਜੇਕਰ-ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ। ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਆਰਡਰ XXI, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਨਿਯਮ 88 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪਾਰਟੀਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1893 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਉਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿੰਨਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਬੰਡਲ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰਾਂ ਵਜੋਂ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਦੇ ਮਾਲਕ। ਇੱਕ ਇਮਾਰਤ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਸਾਈਟ ਦਾ ਮਾਲਕ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਟੈਨੈਂਟ ਦਾ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੇਵਾਦਾਰ ਟੈਨੈਂਟ ਦਾ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਘਰ ਜਾਂ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਪੌੜੀ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰਾਂ ਨੂੰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ, ਐਗਨੇਟਸ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਨਾਲੋਂ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 15, ਧਾਰਾ (ਬੀ), ਦੂਜੀ ਅਤੇ ਚੌਥੀ ਦੇਖੋ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਾਨਤਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਔਰਤ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਨੂੰ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਧਾਰਾ 15(ਬੀ) ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਵੈਧ ਨਹੀਂ ਮੰਨਾਂਗਾ।

ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ), ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਪੁਰਾਣੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ

ਅਲਾ ਮਲਕੀਅਤ ਅਤੇ ਤਾਲੁਕਦਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 1951 (1951 ਦਾ IX) ਦਾ ਖਾਤਮਾ।

ਇਸ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 15 ਅਤੇ 16 ਦੇ ਸਿਰਫ ਉਹ ਹਿੱਸੇ, ਜੋ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਨੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਧਾਰਾ (ਬੀ), ਚੌਥਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ (ਸੀ), ਧਾਰਾ 15 ਦਾ ਚੌਥਾ ਹਿੱਸਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਦਾ ਪਹਿਲਾ, ਦੂਜਾ, ਤੀਜਾ ਅਤੇ ਪੰਜਵਾਂ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਖਸ਼ੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਧਾਰਾ 16 ਸਿਰਫ਼ ਕਸਬਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਿਸੇ ਕਸਬੇ ਜਾਂ ਉਪ-ਮੰਡਲ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕਸਬੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਦੋਂ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ ਕਸਬੇ ਜਾਂ ਉਪ-ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। 1913 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੁਕਾਨ, ਸਰਾਏ, ਜਾਂ ਕਟੜਾ ਜਾਂ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ, ਮਸਜਿਦ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅਗਾਊਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪੱਖਪਾਤ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ 1913 ਵਿੱਚ ਵੀ ਇੱਕ ਪਿਛਾਖੜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਕ ਹੋਰ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਗੌਰ ਕਰਨਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਆਉਂਦੇ ਹਨ? ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਕਿਸ ਆਕਾਰ ਦੇ ਪਲਾਟਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਇੱਕ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਕੋਲ 100 ਏਕੜ ਦਾ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਉਹ 50 ਵੇਚਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਇਸ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਕਨਾਲਾਂ ਦੇ ਛੋਟੇ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਜੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਕਿਸ ਖੇਤਰ ਦਾ? ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹੀ ਤੈਅ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਖਰੀ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵੇਚੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਅਸਲ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਹਨ, ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ "ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰਜ਼" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਕਵਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹੇਠ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ

ਧਾਰਾ (ਸੀ), ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਚੌਥੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਧਾਰਾ ਦੂਸਰੀ, ਤੀਜੀ ਅਤੇ ਪੰਜਵੀਂ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਰਾਏ ਅਵੈਧ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਅਟਾਰਨੀ-ਜਨਰਲ ਫਾਰ ਅਲਬਰਟਾ ਬਨਾਮ ਅਟਾਰਨੀ-ਜਨਰਲ ਫਾਰ ਕਨੇਡਾ (1) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ, ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਪੰਨਾ 518 'ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ:-

"ਦੂਜਾ ਸਵਾਲ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਕੀ ਜਦੋਂ ਭਾਗ II ਨੂੰ ਐਕਟ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਬਚਿਆ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਬਚਿਆ ਹੋਇਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਕੀ, ਇਸਦੇ ਉਲਟ, ਭਾਗ II ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰਾ ਐਕਟ ਇੱਕ ਮਰਿਆ ਹੋਇਆ ਪੱਤਰ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਕਸਰ ਇਹ ਪੁੱਛ ਕੇ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਉਦਾਹਰਣ ਵਿੱਚ) ਇਹ ਪੁੱਛ ਕੇ ਕਿ ਕੀ ਕਾਨੂੰਨ 'ਪੂਰੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ' ਹੈ ਪਰ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਭਾਗ II ਅਵੈਧ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਹੋਏ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਥੋੜ੍ਹਾ-ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ ਜੇਕਰ ਇਹ ਬਚੀ ਹੋਈ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਭਾਗ ਨੂੰ ਅਵੈਧ ਵਜੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਬਚਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਹ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਿਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ

ਇਹ ਕਈ ਵਾਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੀ ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਬਚਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਾਰੇ"।

ਜੇਕਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਉਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੈਂ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਕੀ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਵੇਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਆਮਦ ਨਾਲ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ?

ਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਅਜਿਹੇ ਕੋਟੇ ਹੋਏ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਇੰਪ੍ਰੋਜ਼ਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਦੀ ਹੈ? ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪ੍ਰੋਜ਼ਨ ਐਕਟ, 1913 ਹੁਣ ਅਵੈਧ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੂਰਵ-ਸਮਰਥਨ ਦੀ "ਚਰਚਾ ਜਾਂ ਹੱਦ" ਦੁਆਰਾ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਐਕਟ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਜੋ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਮੈਂ, ਜੇ ਮੇਰਾ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਕੋਲ ਮਾਮਲਾ ਭੇਜਾਂਗਾ। ਫੁੱਲ ਬੈਚ. ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਕਪੂਰ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

M/S ਸ਼ਮੀਰ ਚੰਦ, ਪੀ.ਸੀ. ਜੈਨ, ਅਤੇ ਐਚ.ਐਲ. ਸਰੀਨ, ਵਕੀਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਲਈ।

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਏ.ਐਨ. ਗਰੇਵਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਐਮ.ਆਰ. ਐਚ.ਆਰ. ਸੋਢੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ (ਐਮਿਕਸ ਕਿਊਰੀ)।

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਐੱਸ. ਐੱਮ. ਸੀਕਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਐੱਮ.ਆਰ. ਡੀ.ਕੇ. ਕਪੂਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ।

ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਜੇ. 1952 ਦੇ ਸਿਵਲ ਮੂਲ ਨੰਬਰ 62 ਵਿੱਚ, ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪ੍ਰੋਜ਼ਨ ਐਕਟ, 1913, ਜਿਸਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ।

ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਇਹ ਹਨ। 29 ਅਗਸਤ, 1951 ਨੂੰ, ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਨੇ 13 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੰ: 4 ਤੋਂ 6 ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੰ: 1 ਤੋਂ 3 ਨੂੰ ਵੇਚੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਕਰਕੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 173, 1951 ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। 1950.

ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 4 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਕੋਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਤਰਜੀਹੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ:-

(ਏ) ਕਿ ਮੁਦਈ ਮੌਜ਼ਾ ਮਾਜਰੀ ਦੀ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਵਿੱਚ ਫੰਦੇ ਨਾਲ ਮਾਲਕ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3, ਉਸ ਮੌਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਹਨ; ਅਤੇ

(ਬੀ) ਕਿ ਖੱਟਾ ਨੰ: 207 ਅਤੇ 208, ਖਸਰਾ ਨੰ: 1264, 1265 ਅਤੇ 1268 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ, ਮੁਦਈ ਕੋਲ 50 ਵਿੱਘੇ 4 ਬਿਸਵੇ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਖੱਟਾ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। 205 ਅਤੇ 208, ਖਸਰਾ ਨੰ: 1265 ਅਤੇ 1268।

ਪਹਿਲੇ ਕੇਸ ਦੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 228 ਤਹਿਤ ਉਸ ਧਾਰਾ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਦਰਖਾਸਤ ਦਿੱਤੀ। ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਦਰਖਾਸਤ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਖੋਸਲਾ, ਜੇ.

"ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਨੁਕਤਾ ਉੱਠਦਾ ਹੈ।"

ਖੋਸਲਾ, ਜੇ., 1951 ਦੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰ: 173 ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 1952 ਦੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰਬਰ 62 ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

5 ਦਸੰਬਰ, 1952 ਨੂੰ, ਐਕਟ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦੇ ਨੁਕਤੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਕਪੂਰ ਅਤੇ ਸੋਨੀ, ਜੇ.ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 1952 ਦਾ ਸਿਵਲ ਮੂਲ ਨੰਬਰ 62, ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੋਨੀ, ਜੇ., ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਵਿਚਾਰਦਿਆਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਸੀ। 1), ਸੋਨੀ, ਜੇ., ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਕੋਲ ਇੱਕ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਭੇਜਿਆ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ, ਕੇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਕਪੂਰ, ਜੇ.

ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, 1952 ਦੇ ਸਿਵਲ ਮੂਲ ਨੰਬਰ 62, ਨੂੰ ਇਸ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਐਕਟ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ।

ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਐਕਟ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਸੀ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਇਕੋ ਇਕ ਨੁਕਤਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਂ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ, ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਬੁੱਧੀ ਜਾਂ ਉਪਯੋਗਤਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਆਂਇਕ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਧਾਰਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਐਲਾਨੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸਾਰੇ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ। ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਸੋਨੀ, ਜੇ., ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19 (1) (ਐਫ) ਅਤੇ (ਜੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਅਤਿ-ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19(1)(f) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19(1)(f) ਦੁਆਰਾ ਗਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ, ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਐਕਟ ਨੂੰ ਖੜ੍ਹਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਵਿਚ ਐਕਟ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਧਾਰਾ 14 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ 15 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਲੀਨੇਸ਼ਨ ਆਫ ਲੈਂਡ ਐਕਟ, 1900। ਉਸ ਨੁਕਤੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਿਆਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਐਲੀਨੇਸ਼ਨ ਆਫ ਲੈਂਡ ਐਕਟ, 1900 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਐਕਟ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 3(4), 14, 23, 24, 29 ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅਲੀਨੇਸ਼ਨ ਆਫ ਲੈਂਡ ਐਕਟ, 1900, ਅਡੈਪਟੇਸ਼ਨ ਆਫ ਲਾਅਜ਼ (ਤੀਜੀ ਸੋਧ) ਆਰਡਰ, 1951 ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰਨਾ, ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਧਾਰਾ 3(4), 14, 23, 24, 29 ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ। ਪੰਜਾਬ ਲਾਅਜ਼ ਐਕਟ, 1872 ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 3(4), 14, 23, 24, 29 ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ, 1905 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 3(4), 11, 20, 21 ਅਤੇ 27, ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 3(4), 14, 23, 24, ਅਤੇ 29 ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 3(4), 14, 23, 24, 29 ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਡਾ. ਐਨ. ਬੀ. ਖਰੇ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਰਾਜ (2) ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਨੁਛੇਦ 19 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਵਾਕੰਸ਼ "ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ" ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਪੰਜ ਜੱਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ (ਪੰਜਵੇਂ ਜੱਜ ਨੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ) ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਿਤ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਸਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਵਾਜਬਤਾ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਪਰਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨਿਆ, ਸੀ.ਜੇ., ਨੇ ਕਿਹਾ-

"ਆਰਟੀਕਲ 19 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ, ਸਾਰਥਕ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ

ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ।

ਮਦਰਾਸ ਸਟੇਟ ਬਨਾਮ ਵੀ.ਜੀ. ਰੇਅ (1), ਪਤੰਜਲੀ ਸ਼ਾਸਤਰੀ, ਸੀ.ਜੇ., ਨੇ ਕਿਹਾ-

"ਉਲੰਘਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕਥਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਅੰਤਰੀਵ ਉਦੇਸ਼, ਬੁਰਾਈ ਦੀ ਹੱਦ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀਆਂ। ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮੂਲੀ ਕਾਰਕਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਧਾਰਨਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵਾਜਬ ਹੈ, ਇੱਕ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲਾਂ ਦੇ ਪੈਮਾਨੇ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਹੋਵੇ। - ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪੇਟਿੰਗ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਿਕ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਖਲ ਦੀ ਸੀਮਾ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਸੰਜਮ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਪ੍ਰਤੀਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਿਰਫ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੋਚਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਪਰ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ। ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਨੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸਮਝਿਆ ਹੈ।"

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ, ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਐਕਟ ਨੂੰ ਖੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਐਕਟ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ, ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਟਰ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚਣ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਧਾਰਨ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਆਮ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਐਕਟ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ

ਜਾਇਦਾਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ, ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ? ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਆਮ ਆਧਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਂ ਪਸ਼ਨਐਕਟ, 1905 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 4, 12 ਅਤੇ 13 ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸੰਵਲ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਗੁਰ ਪਰਸ਼ਾਦ (1), ਸ਼ਾਹ ਦੀਨ, ਜੇ.

"ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਸੰਸਥਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਦੇ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟਿਡ ਰੂਪਾਂ ਵਿੱਚ 'ਪਿੰਡ ਕਮਿਊਨਿਟੀ' ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਾਲ ਗੂੜ੍ਹਾ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਿਵਾਜ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ। ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਦਿਲਚਸਪ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਅਸਲ, ਸੰਭਾਵੀ ਜਾਂ ਮਨੋ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਲਾਈਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਿਲਚਸਪ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਪ੍ਰਾਇਟਰੀ ਬਾਡੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਜੋ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਦਾ ਭਾਈਚਾਰਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।"

ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਅਤੇ 16, ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1905 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 12 ਅਤੇ 13 ਨੂੰ ਮੁੜ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਸੋਧਾਂ ਨਾਲ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਿੰਦੂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1905 ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 127, ਸਰ ਜੇਮਜ਼ ਡੂਈ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਮੈਨੂਅਲ, ਚੌਥਾ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ-

"ਇੱਕ ਸੱਚੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਮਲਕੀਅਤ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਅਕਸਰ ਅਸਲ ਜਾਂ ਮਨੋ-ਪ੍ਰਮਾਣਿ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕਜੁੱਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਜਨਬੀਆਂ ਦਾ ਦਾਖਲਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ, ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਦੇ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਸੀ। ਅਤੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਇਸ ਭਾਵਨਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਨ।

ਸਨਵਲ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਗੁਰ ਪਰਸ਼ਾਦ (1) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਹ ਦੀਨ, ਜੇ., ਨੇ ਕਿਹਾ-

"ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਮੂਲ ਵਿੱਚ, ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਮਲਕੀਅਤ ਸਮੂਹ ਦੇ ਹਰੇਕ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਰਿਵਾਜੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਖਲ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਅਖੰਡਤ।"

ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਂ ਪਸ਼ਨਐਕਟ, 1905 ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਬਿੱਲ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਨੇਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ-

"ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਗਨੈਟਿਕ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸੰਪਣ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਧੇ ਹੋਏ ਮਹੱਤਵ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿਰਫ ਮਾਲਕੀ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਪੁਰਾਣੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਧਾਰਨਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸਹਿ-

ਸ਼ੇਅਰਰ ਅਤੇ ਐਗਨੈਟਿਕ ਰਿਲਾ. - ਸ਼ਬਦ ਇੱਕੋ ਸਰੀਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਸਮਾਂ ਬੀਤਦਾ ਗਿਆ, ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਗਈ, ਅਤੇ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਾਂ, ਜੋ ਪਿੰਡ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਦੇ ਉੱਤਮ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜੋ ਸਹਿ-ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਸਬੰਧ ਭਾਵੇਂ ਨੇੜੇ ਹੋਣ, ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨਾਲ ਨੇੜਿਓਂ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸੋਧਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਸਾਡੇ ਪਹਿਲੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸੀ। "

ਰੋ ਅਤੇ ਰੈਟੀਗਨ ਦੇ ਕਬਾਇਲੀ ਕਾਨੂੰ ਨਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ:-

"ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਸਿਰਫ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਿੱਟਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਧਾਰਕ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਮੂਹ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਜੋ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਹੋਣਗੇ, ਉਸ ਦੀ ਵਾਰਿਸਨ ਯਾਕ ਜੱਦੀ। ਉਹ, ਇੱਕ ਆਮ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਗੋਦ ਲੈਣ ਜਾਂ ਤੋਹਫੇ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਧਾਰਕ ਦੇ ਆਪਣੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਵਿਕਰੀ ਦੁਆਰਾ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਗਾਨਗੀ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਯਮ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋ- ਪੁਜਾਰੀ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹਨਾਂ ਐਗਨੇਟਸ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ."

ਰੋਅ ਅਤੇ ਰੈਟੀਗਨ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਆਖਰੀ ਸਾਧਨ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਰਸ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਬੇਗਾਨਗੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਅਗਿਆਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਲਾਅਜ਼ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਅਤੇ 1920 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ II ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

1920 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ. ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਛਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਪੜਦਾਦੇ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਹੈ

ਅਜਿਹੀ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਵਾਰਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਬੇਗਾਨਗੀ ਜਾਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸਰ ਡਬਲਯੂ.ਐਚ. ਰੈਟੀਗਨ ਦੁਆਰਾ ਕਸਟਮਰੀ ਲਾਅ ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 59 ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਬੀਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: -

"ਪ੍ਰਸਤੈਨੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਟੁੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ (ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਜਾਟਾਂ ਵਿੱਚ), ਸਿਵਾਏ ਲੋੜ ਤੋਂ ਜਾਂ ਮਰਦ ਵੰਸ਼ਜਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਜਾਂ, ਉਸਦੇ ਮਰਦ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਰਹਿਤ ਮਾਲਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ। ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕੋਈ ਮਾਲਕ ਜੱਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਵੱਖ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਅਲਹਿਦਗੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਮਰਦ ਵੰਸ਼ਜ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਮਰਦ ਸੰਪੱਤੀ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਹੈ।"

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਚਾਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤ ਹਨ: ਪਹਿਲੀ, ਇਹ ਕਿ ਮਰਦ ਵੰਸ਼ਜ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਿਧਵਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦੇ ਹਨ; ਦੂਸਰਾ, ਜਦੋਂ ਵੰਸ਼ਜਾਂ ਦੀ ਮਰਦ ਲਾਈਨ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਆਖਰੀ ਪੁਰਸ਼ ਜਿਸਨੇ ਵੰਸ਼ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਪ੍ਰੋਜੈਕਟਸ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਤੀਸਰਾ, ਇਹ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਜਿਸਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਪੂਰਵਜ ਤੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਡਿਗਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਸ਼ਜ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਤਤਕਾਲੀ ਪੂਰਵਜ, ਜੋ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ, ਸਫਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਚੌਥਾ, ਇਹ ਕਿ ਵਿਧਵਾ ਜਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਮਰਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ਧੀਆਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਬੀਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਅੰਤੜੀਆਂ ਹਨ।

ਪਿੰਡ ਦੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੀ ਸੰਕੁਚਿਤਤਾ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਝਗੜੇ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਆਰਾਮ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੁਹੰਮਦ ਅਲੀ ਖਾਨ ਬਨਾਮ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ, (1), ਪਿਪਨ, ਜੇ.ਸੀ. ਨੇ ਕਿਹਾ:-

"ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ 1905 ਅਤੇ 1913 ਦੇ ਐਕਟਾਂ ਮੁਹਾਮਦਾਨ ਕਾਨੂੰ 'ਲੱਠੇ ਖੋਜੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਂ ਪਸ਼ਨਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੇਧਿਤ ਨਹੀਂ ਸਨ,

ਜਾਂ ਪੁਰਾਤੱਤਵ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਤੋਂ ਖੋਜੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੇਧਿਤ, ਪਰ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਐਕਟ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਹੁਣ, ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਬਹੁਤ ਅਸਾਨ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਹਰ ਸਮਾਜ ਦੁਆਰਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਮਰੂਪ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਰੂਪਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ। ਜ਼ਮੀਨ-ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਅਜਨਬੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣਾ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਆਮ ਸਰੀਰ ਉੱਤੇ ਅਜਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਉੱਕਰ ਕੇ ਇਸਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੀਮਤੀ ਸੰਪੱਤੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸਖਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਸਰਹੱਦੀ ਪਠਾਣਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹੈ, ਜੋ ਅਜੇ ਵੀ ਕਬਾਇਲੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿਰੰਤਰ ਯੁੱਧ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਰੂਪ ਚਰਿੱਤਰ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਪਰ ਹੁਣ ਵੀ ਉਹੀ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਕਬੀਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਹੁਣ ਕਬਾਇਲੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕਬੀਲੇ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਅਤੇ ਗਵਰਨਿੰਗ ਬਾਡੀ ਵਿੱਚੋਂ ਅਜਨਬੀਆਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜੇ

ਵੀ ਲੋੜ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜੇ ਵੀ ਸੀਮਤ ਪੱਧਰ ਵਿੱਚ। "

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਪਿੰਡ ਦੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਜਾਂ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਅਗੇਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਅਤੇ 16 ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਟਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ,

ਪਿੰਡ ਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਣ ਦੇ ਰਵਾਇਤੀ ਕਬਾਇਲੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1905 ਦੇ ਬਿੱਲ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨਾਲ ਨੇੜਿਓਂ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਪੂਰਬੀ ਅਤੇ ਮੱਧ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੈਦਾਨੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਗਠਿਤ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਵੱਖਰੀ ਪਛਾਣ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 148, ਸਰ ਜੇਮਸ ਡੂਈ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਮੈਨੂਅਲ, ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਅਤੇ 16 ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਤਮ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। . ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਵ-ਨਿਰਭਰਤਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਜੇ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਅਤੇ 16 ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗਿਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: -

- (1) ਪਿੰਡ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ:
- (2) ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ:
- (3) ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਗਿਆਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ:
- (4) ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਝਗੜੇ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਆਰਾਮ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ: ਅਤੇ
- (5) ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ।

ਏ.ਕੇ. ਗੋਪਾਲਨ ਬਨਾਮ ਮਦਰਾਸ (1), ਕਾਨੀਆ, ਸੀ.ਜੇ. ਨੋ ਪੰਨਾ 104-105 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ:-

“ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ (5) ਦੀ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਵਸਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ, ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ, ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਣ। ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਹੋਰ ਵੀ ਇਸੇ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਸਮਾਨ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਪਾਬੰਦੀ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੇ ਸਿਰਫ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਸਮੂਹ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਪਾਬੰਦੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 19 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕੋ ਇਕ ਧਾਰਨਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕ ਆਜ਼ਾਦ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਬਾਕੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਸਨ। ”

ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ (ਕਨਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਪ੍ਰੋਵਿਨੈਂਸ਼ਨ ਆਫ ਫਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ। 1948

ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਅਗਿਆਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਜਿੱਥੇ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਉਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, 1920 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ, ਨੰਬਰ II, ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਗਿਆਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼ਾਖਾ ਨੂੰ ਕੋਡੀਫਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਐਕਟ ਜੋ ਪਿੰਡ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਦਾ ਹੈ, ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਗਿਆਤਕ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਤੋਂ ਬਚਦਾ ਹੈ, ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਘਰੇਲੂ ਆਰਾਮ, ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਅਤੇ 16 ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ, ਧਾਰਾ 19(1)(f) ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ, ਰਾਜ ਦੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਜੋ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਬਾਕੀ ਹੈ ਕੀ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19(5) ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਾਜਬ ਹਨ।

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਗਾਊਂ ਛੋਟ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਕੀਮਤ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਨਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਿੱਤਾ

ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ, ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਐਕਟ ਦੇ 19 ਨੂੰ ਵਿਵਸਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਅਗਲੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ, 1913 ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਐਲੀਨੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਐਕਟ, 1900 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਸੰਗਤ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19(1)(f) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ।

ਰੈਫਰਿੰਗ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19(1)(ਜੀ) ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19(1)(ਜੀ) ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

ਇਹ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਉਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜੋ ਇਸ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 1951 ਦੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰ: 173 ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ, ਅੰਬਾਲਾ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 228 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਦਈ, ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 4 ਮਾਰਚ, 1952 ਨੂੰ ਦਰਖਾਸਤ ਦੇ ਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਸਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਹੈ। ਅੰਬਾਲਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਮੇਰੇ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਭਰਾ ਖੋਸਲਾ, ਜੇ. ਨੇ 7 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1952 ਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ 5 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਦਸੰਬਰ, 1952 ਦੇ।

ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ, ਜਸਮੇਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਰੱਖਿਅਕਾਂ 4 ਤੋਂ 6) ਨੇ 13 ਸਤੰਬਰ 1950 ਨੂੰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਬਖਤਾਵਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੁਲੱਖਣ ਸਿੰਘ (ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 1 ਤੋਂ 3) ਨੂੰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। 19 ਸਤੰਬਰ, 1950 ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 20,000 ਮੁਦਈ ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਰਜੀਹੀ ਅਤੇ ਉੱਤਮ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, (1) ਕਿ ਮੁਦਈ

ਸ਼ਮੀਲਟ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ (2) ਕਿ ਉਹ ਖੱਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਸੀ।

ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ "ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬੇਕਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਦੇ ਉਪਬੰਧ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹਨ।" ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਮੁੱਦਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ "ਕੀ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ," ਅਤੇ 1952 ਦੇ ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ ਨੰਬਰ 139 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ।

ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਜੋ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵੀਰ ਸੋਨੀ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਬਹੁਤ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸਰ ਮੇਰਡੀਥ ਪਲੇਡਨ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ 1894 ਵਿੱਚ ਧਨੀ ਨਾਥ ਬਨਾਮ ਬੁਧੂ (1), ਜਿੱਥੋਂ ਉਸਨੇ ਪੰਨਾ 511 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ-

"ਦਲੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਲਾਅਜ਼ ਐਕਟ, 1872 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਪਟਣ ਦਾ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਅਧਿਕਾਰ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹੈ। ਨਹੀਂ। ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰਜੀਹੀ ਅਧਿਕਾਰ, ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਜੂਸ ਇਨ ਰੀ ਅਲਾਇਨਾ।"

ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਜ਼ੀਬ-ਉਲ-ਅਰਜ਼ ਅਤੇ ਫਿਰ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੇ ਰਿਵਾਜ-ਏ-ਆਮ ਵਿੱਚ ਹੱਕ-ਏ-ਸ਼ੁਫ਼ਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੰਦਰਾਜ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਪ੍ਰਤੀ ਸ਼ਾਹ ਦੀਨ, ਜੇ., ਸਨਵਲ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਗੁਰ ਪਰਸ਼ਾਦ (1), ਪੰਨਾ 400 'ਤੇ, ਅਤੇ ਇਹ ਵਜ਼ੀਬ-ਉਲ-ਅਰਜ਼ ਵਿਚ ਦਾਖਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਦਾਹਰਨ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਦਿਲਸੁਖ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਨਾਥੂ ਵਿਚ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਇਆ। ਸਿੰਘ (2)।

ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 1854 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਲਾਅਜ਼ ਐਕਟ (1872 ਦਾ ਐਕਟ IV) ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ 1878 ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਲਾਅਜ਼ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਇਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ 1905 ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਰਿਹਾ, ਜਦੋਂ ਪਹਿਲਾ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 11 ਤੋਂ 15 ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ 1913 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ, I ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

"ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਪਿੰਡ ਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਅਤੇ ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸੰਪਤੀ ਸਿਰਫ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ।

ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਇੱਕ ਵਿਕਰੀ ਹੈ।"

ਅਤੇ ਇਹ ਐਕਟ ਰਾਜ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਅਗਾਊਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇੱਕ ਫੁਲ ਇੰਚ ਜੱਜਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਦਿਲਸੁਖ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਨੱਥੂ ਸਿੰਘ (2), ਪਲੇਡਨ, ਐਸ.ਜੇ., ਪ੍ਰੀ-ਐ ਪਸ਼ਨਦੇ ਕਸਟਮਰੀ ਲਾਅ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ ਪੰਨਾ 354 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ-

"ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਬਾਕੀ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਧੀਨ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਅਜਨਬੀ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰੇ, ਭਾਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇ। * * * * *

ਧਾਰਕ ਦੀ ਅਸਮਰੱਥਾ ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਲਈ ਕਾਫੀ ਜਾਣੂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੇਟੇ ਰਹਿਤ ਆਦਮੀ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਅਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਪੁਰਖੇ ਤੋਂ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਦੀ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਵਾਰਿਸਾਂ ਏਕ ਜੱਦੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ। ਇੱਥੇ ਅਸਮਰੱਥਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮੌਜੂਦ ਸਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੂਹ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪੂਰਵਜ ਤੋਂ ਉੱਤਰੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਜਿਸ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜ਼ਮੀਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਅਯੋਗਤਾ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਮਲਕੀਅਤ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ।"

ਥੋੜਾ ਪਿੱਛੇ ਜਾ ਕੇ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁੱਜਰਬਨਾਮ ਸ਼ਾਮ ਦਾਸ (1) ਵਿਚ ਰੇ, ਜੇ.

"ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਯਮ * * * ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਅਜਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।"

ਰੇ ਅਤੇ ਰੈਟੀਗਨ ਦੇ ਕਬਾਇਲੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਹ ਦੀਨ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਨਵਲ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਗੁਰ ਪਰਸ਼ਾਦ (2), ਪੰਨਾ 394 'ਤੇ, ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ। ਸਮਝਾਇਆ-

"ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਸਿਰਫ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਿੱਟਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਧਾਰਕ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਮੂਹ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਐਗਨੇਟਸ ਜੋ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਫਲ ਕਰਨਗੇ* * * * *

ਪ੍ਰੀ-ਐਂ ਪਸ਼ਨਆਖਰੀ ਸਾਧਨ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਰਸ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਉਹ

ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ।

ਐਲਿਸ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਐਕਟ, ਚੈਪਟਰ IV ਵਿੱਚ, ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ-

"ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੈਕੰਡਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵਿਕਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।"

ਮਹਿਮੂਦ, ਜੇ., ਗੋਬਿੰਦ ਦਿਆਲ ਬਨਾਮ ਇਨਾਇਤੁੱਲਾ (1) ਵਿੱਚ, ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਬਦਲੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਮੁੜ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਇਹ ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਜੁੱਤੀ ਵਿੱਚ ਖੜੇ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕ ਦੇਵੇਗਾ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ-

"ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਸੰਜੋਗ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਭਵ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵਿਕਰੀ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

ਦਿਲਸੁਖ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਨੱਥੂ ਸਿੰਘ (2) ਵਿੱਚ ਪਲੇਡਨ, ਐਸ. ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰੀ-ਐਂ ਪਸ਼ਨਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਸਨਵਲ ਦਾਸ ਦੇ ਕੇਸ (3) ਵਿੱਚ ਬਹੁਮਤ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਕਲਾਰਕ, ਸੀ.ਜੇ., ਕਿਹਾ-

"ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸੰਭਾਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵਿਕਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਥੇ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕੋਈ ਪਿਛਲਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ।

ਅਤੇ ਚੈਟਰਜੀ, ਜੇ., ਨੇ ਕਿਹਾ-

ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਐਂ ਪਸ਼ਨਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਅਸਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਐਂ ਪਟਰਦੇ ਕੋਲ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦੇ ਵਿਕਰੇਤਾ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਨੁਸਾਰੀ ਜੁੰਮੇਵਾਰੀ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰੀ-ਐਂ ਪਸ਼ਨਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ

ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਬਹੁਤ ਹਨ। ਅਤੇ ਇਹ ਖੇਡ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਚਨਚੇਤੀ ਵਾਪਰਨ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।"

ਅਤੇ ਸ਼ਾਹ ਦੀਨ, ਜੇ, ਨੇ ਕਿਹਾ-

"ਇਹ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗਾਊਂ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਸੈਕੰਡਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।"

ਅਜੇਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪਿਪਨ, ਮੁਹੰਮਦ ਅਲੀ ਖਾਨ ਬਨਾਮ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ (1) ਵਿੱਚ ਜੇ.ਸੀ. ਹੋਣ ਦੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਂ ਪਸ਼ਨਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤਾ

"ਹਰੇਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੁਆਰਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਲੋੜ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਮਰੂਪ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਰੂਪਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ। ਸੰਪੱਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਸੰਪਰਦਾਇਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਗੋਂ ਸਾਂਝੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਅਜਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਉੱਕਰ ਕੇ ਇਸਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਵਿਘਨ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਹੈ।"

ਦਿਗੰਬਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਅਹਿਮਦ ਸਯਦ ਖਾਨ (2) ਵਿੱਚ ਸਰ ਜੌਹਨ ਐਜ ਨੇ ਸਫ਼ਾ 141 'ਤੇ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ-

"ਪਰ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਦੇਸ਼, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੈ, ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਦੇ ਅਜਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਕੀਮਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।"

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਅਤੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੈਕੰਡਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਉਦੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵਿਕਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਹਿਮੂਦ, ਜੇ. ਨੇ ਗੋਬਿੰਦ ਦਿਆਲ ਬਨਾਮ ਇਨਾਇਤੁੱਲਾ (1) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ, "ਇਹ ਬਦਲੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਮੁੜ-ਵਿਕਰੀ ਦਾ।" ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਅਗਾਊਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪੁਰਾਤਨ ਕਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈਆਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਇਰੇਟੀਕਲ ਕਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਣਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਕੀ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੋ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਾਡੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੋਮਨ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਧਾਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਨਾਲ ਇਕਸੁਰਤਾ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਜੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਹੈ। ਅਗਾਊਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਸਰ ਜੌਹਨ ਐਜ ਦੁਆਰਾ ਦਿਗੰਬਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (2) ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਅਜਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੇ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਵਸਤੂ ਸਾਡੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਇੰਨਾ ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ (3) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ, ਨੂ ਪ੍ਰੀ-ਐ ਪਸਨਦੇ ਕਾਨੂੰ ਨ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਖੋਸਲਾ, ਜੇ. ਨੇ ਪੰਨਾ 397 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ:-

- (1) ਪਿੰਡ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ।
- (2) ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਗਿਆਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ।
- (3) ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ।
- (4) ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਝਗੜੇ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਆਰਾਮ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ।
- (5) ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਖਾਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਥਰਟੀਕੂਲਰ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰਵ-ਇੰਪਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮੁਫਤ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਵੀ ਘਟਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਪਾਬੰਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਜੀਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੁਹੰਮਦੀ ਤਰੀਕੇ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ। ਰਹਿਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਹਿਮੂਦ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ, ਗੋਬਿੰਦ ਦਿਆਲ ਬਨਾਮ ਇਨਾਇਤੁੱਲਾ (1) ਵਿੱਚ ਪੰਨਾ 814 'ਤੇ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਰਮਨੀ ਦੇ ਕੁਝ ਸਭਿਅਕ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਸਮਾਨ ਅਧਿਕਾਰ (ਰਿਟਰੈਕਟਰਚ) ਜਾਂ ਤਾਂ ਇੱਕ ਰਿਵਾਜ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮ ਵਜੋਂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। . ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਖੋਸਲਾ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਸੰਕਲਪ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਫਿਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਜਿਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਕਾਰਨ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਟਕਰਾਅ, ਵੰਡ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਦਰਾਸ ਬਨਾਮ ਵੀ.ਜੀ. ਰੋਅ (2) ਵਿੱਚ, ਪਤੰਜਲੀ ਸ਼ਾਸਤਰੀ, ਸੀ.ਜੇ., ਨੇ ਦੇਖਿਆ-

"ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ।"

ਅਤੇ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਨੂੰ ਨਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰ ਨ ਦੇ ਸਾਰਥਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਵਾਜਬਤਾ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਪਰਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਜਬਤਾ ਦੀ ਪਰਖ

ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬਤਾ ਦਾ ਕੋਈ ਮਿਆਰੀ ਜਾਂ ਆਮ ਪੈਟਰਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਤੰਜਲੀ ਸ਼ਾਸਤਰੀ, ਸੀ.ਜੇ. ਦੁਆਰਾ, ਪੰਨਾ 607 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

"ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕਥਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਅੰਤਰੀਵ ਉਦੇਸ਼, ਬੁਰਾਈ ਦੀ ਹੱਦ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ, ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸਥਿਤੀਆਂ, ਸਭ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮੂਲੀ ਕਾਰਕਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਵਾਜਬ ਕੀ ਹੈ ਦੀ ਆਪਣੀ ਧਾਰਨਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਜੱਜਾਂ ਦੀਆਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਪੈਮਾਨਾ। ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਿਕ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲ ਦੀ ਸੀਮਾ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਸੰਜਮ ਅਤੇ ਸੰਜੀਦਾ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੋਚਣ ਦੇ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਪਰ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਨੇ, ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸਮਝਿਆ ਹੈ।"

ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਐਕਟ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 15 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਧਾਰਾ 19(5) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ? , ਆਰਟੀਕਲ 19(1)(f) ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ (1) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 15 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਸਿਰਫ

ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜੋ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਸੀ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉੱਪਰ ਗਿਣੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਉਸ ਲੇਖ ਦੀ ਪੰਜਵੀਂ ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 19(1)(f) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ। ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 15 (ਬੀ) ਚੌਥਾ ਅਤੇ (ਸੀ) ਦੂਜਾ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਹੁਣ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਾਰਨ ਵਿੱਚ ਖਰਚੇ ਹੋਣਗੇ।

ਮੈਨੂੰ ਹੁਣ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵੀਰ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਹੁਣ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ.ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ | ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਾਮ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Authenticated/vetted by: Jaswinder Kaur Translator